

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2016.6.7.
COM(2016) 378 final

2016/0176 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás
céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről**

{SWD(2016) 193 final}

{SWD(2016) 194 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és célkitűzései

Ez a javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 79. cikke alapján egy átfogó migrációkezelési politika és különösen a jogszerű migrációval kapcsolatos új politika kidolgozására irányuló uniós erőfeszítések részét képezi és hozzájárul az Unió növekedési stratégiájának az Európa 2020 prioritásaival összhangban történő megvalósításához¹. Az „uniós kékkártyáról” szóló 2009. évi irányelv² célja a magas szintű képzettséggel rendelkező, harmadik országbeli állampolgár munkavállalók és családtagjaik befogadásának és mobilitásának megkönnyítése volt a belépés és tartózkodás feltételeinek az Európai Unió egészén belül történő összehangolásával és az őket megillető jogokról való rendelkezéssel. Célkitűzése volt az Európai Unió versenyképesebbé tétele a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók egész világra kiterjedő vonzása terén, hozzájárulva ezáltal az Európai Unió munkaerőpiacán jelentkező munkaerő- és szakképzett munkaerőhiány megoldásához, valamint az Európai Unió versenyképességének és gazdasági növekedésének erősítéséhez. A 2009. évi irányelv azonban nem tudta elérni ezeket a célkitűzéseket.

A jelenleg hatályban lévő uniós kékkártya irányelv olyan belső hiányosságokat mutatott, mint a korlátozó jellegű befogadási feltételek, valamint az Unión belüli mobilitás igen korlátozott mértékű megkönnyítése. Ez, valamint több különböző párhuzamos szabályozás, feltétel és befogadási eljárás, amelyet a magasan képzett munkavállalók ugyanezen csoportjára az Unió tagállamaiban alkalmaznak, behatárolta az uniós kékkártya vonzerejét és használatát. Ez nem hatékony, mivel az ilyen elaprózottság terhet ró a munkáltatókra és az egyéni kérelmezőkre, és nem is hatásos, amint azt a magas szintű képzettséggel rendelkezők számára kiadott engedélyek igen alacsony száma jelzi.

A Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker ezért kinyilvánította szándékát az uniós kékkártyáról szóló irányelv hiányosságainak kiküszöbölésére, valamint a magasan képzett munkavállalókat az Európai Unióba vonzó hatás kiszélesítésére.³ Az európai migrációs stratégia⁴ keretében bejelentették a legális migrációra vonatkozó új politika részeként az uniós kékkártya felülvizsgálatát, hogy azt a tehetségek Európába vonzása tekintetében hathatósabbá tegyék. A Bizottság 2016. évi munkaprogramja bejelentette, hogy „*Európa jövőbeni demográfiai és munkaerő-piaci igényeire tekintettel a legális migráció új megközelítésére, így a kékkártyáról szóló irányelv tökéletesítésére teszünk javaslatot.*” Ez a javaslat tartalmazza a felülvizsgálati folyamat eredményét.

A 2016. április 6-i közlemény⁵ hangsúlyozta a sikeres migrációkezelés részeként a legális Európába jutás fenntartható, átlátható és hozzáférhető lehetőségeinek szükségességét. A Bizottság ismételten kifejezte szándékát arra, hogy változtatásokat javasoljon az uniós kékkártyáról szóló irányelvhez, annak a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók befogadásának egységes európai uniós rendszereként való megerősítése

¹ [Az Európa 2020 stratégiáról dióhéjban.](#)

² A Tanács 2009. május 25-i 2009/50/EK irányelve a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 155., 2009.6.18., 17. o.).

³ [Juncker elnök politikai iránymutatása ; Prioritásaim; Avramopoulos biztos úr megbízólevele.](#)

⁴ [A Bizottság közleménye \(2015. május 31\), Európai Migrációs Stratégia, COM\(2015\) 240 final.](#)

⁵ [A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak „A közös európai menekültügyi rendszer reformja és az Európába jutás legális lehetőségeinek javítása felé” COM\(2016\) 197 final.](#)

céljából. Az ezt követő tárgyalások során az Európai Parlament sürgette az Európába jutás új legális lehetőségeinek megteremtését és felszólította a Bizottságot, hogy tegyen ambiciózus lépéseket ebben a tekintetben. 2016. március 23-i jelentésében⁶ a Parlament emlékeztetett arra, hogy az uniós kékkártyáról szóló irányelv felülvizsgálatának ambiciózusnak és célzottan kell lennie és különösen arra kell irányulnia, hogy kiküszöbölje pl. a párhuzamos nemzeti rendszerek között fennálló inkonzisztenciákat.

Az Európai Unió bizonyos készségek tekintetében már strukturális hiányokkal és meg nem feleléssel szembesül egyes ágazatokban, ami a korlátozhatja a növekedést, a termelékenységet és az innovációt (pl. az egészségügy, az információs és kommunikációs technológiák, valamint a mérnöki technológiák területén) és ezáltal lelassítja Európa gazdaságának folyamatos helyreállítását és korlátot szab versenyképességének. E hiányok leküzdésében fontos szerepet kell játszania a meglévő munkaerő-állomány aktívvá tételének, képzésének és továbbképzésének, különösen olyan időszakban, amikor magas szintű az általános munkanélküliség. Valószínűleg azonban ezek az intézkedések nem lesznek elegendőek a szükségletek teljes körű kielégítéséhez és mindenképpen időbe telik majd, amíg a munkaerőpiacra és a termelékenységre gyakorolt tényleges hatásukat kifejtik. Az Európai Unió gazdaságaiban bekövetkező strukturális változások a jövőben is növelik majd azon szakmai készségek iránti keresletet, amelyek nem állnak azonnal rendelkezésre a munkaerőpiacon, további hiányokat teremtve a szakképzettség terén.

Az Európai Unió magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalókat érintő jelenlegi bevándorlási rendszere nincs felkészítve a jelenlegi és jövőbeni kihívásokra. A magas szintű képzettséggel rendelkező harmadik országbeli állampolgár munkavállalóknak a rendszerben résztvevő tagállamokba⁷ áramlása az uniós kékkártya rendszerben és a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára létrehozott nemzeti rendszereken keresztül együttesen 23 419 fő volt 2012-ben, 34 904 fő 2013-ban és 38 774 fő 2014-ben⁸. Az egyes szektorokban a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók iránti előrejelzett szükségletekkel összehasonlítva ezek a számok messze nem elegendőek az Unióban a magas szintű szakképzettséget igénylő foglalkozásokban a jelenlegi és előrejelzett jövőbeni munkaerő- és szakképzettség-hiányok megoldására. Továbbá, a magas iskolai végzettségű potenciális migránsok szándékait vizsgáló felmérések azt mutatják, hogy az Európai Unió vonzereje viszonylag erős, ugyanakkor más fejlett gazdaságokkal összehasonlítva az Európai Unió nem eléggé hatékony abban, hogy ezt nagyobb számú magasan képzett munkavállalóra váltsa, sem az Unión belül képzésben részesült tehetségek megtartásában. Számadatok mutatják, hogy az OECD-be érkező összes Unión kívülről érkezett migráns közül az alacsony iskolai végzettségűek 48 %-a, míg a magas iskolai végzettségű migránsok 31 %-a választ uniós célszámot⁹.

A jelenleg hatályban lévő uniós kékkártyáról szóló irányelv (2009/50/EK) helyébe lépő ezen javaslat célja az Európai Unió vonzerejének és a magas szintű képzettséggel rendelkező

⁶ [Jelentés a földközi-tengeri térségben kialakult helyzetről és a migrációval kapcsolatos átfogó uniós megközelítés szükségességéről, 2016. március 23., \(2015/2095\(INI\)\).](#)

⁷ Az Egyesült Királyság, Írország és Dánia nem vesz részt az uniós kékkártyáról szóló irányelvben, a Szerződésekhez csatolt vonatkozó Jegyzőkönyvekkel összhangban.

⁸ Az Eurostat statisztikái: A magas szintű képzettséggel rendelkező migránsok részére kiadott nemzeti engedélyek száma a 2012. évi 19 755-ről 21 940-re nőtt 2013-ban és 24 922-re 2014-ben, míg a kiadott uniós kékkártyák száma a 2012. évi 3 664-ről 12 964-re emelkedett 2013-ban és 13 852-re nőtt 2014-ben.

⁹ Senne, J.-N. and David, A., 'General Context and Contribution of Labour Migration in Europe', OECD 2016, megjelenés alatt.

harmadik országbeli állampolgárok megtartására irányuló képességének javítása, valamint a különböző tagállamok közötti mobilitásuk és munkahely váltásuk elősegítése. Célkitűzése, hogy javítsa az Európai Unió azon képességét, hogy hatékonyan és azonnal reagáljon a magas szintű képzettséggel rendelkező harmadik országbeli állampolgár munkavállalók iránt meglévő és felmerülő keresletre, ellensúlyozza a szakképzett munkaerő hiányát, annak érdekében, hogy fokozza a gazdasági bevándorlás hozzájárulását az Európai Unió gazdasági versenyképességének növeléséhez és a demográfiai öregedés következményeinek kezeléséhez.

- **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja**

Az európai migrációs stratégia megerősítette azt, hogy az uniós kékkártyát szükséges felhasználni a magas szintű képzettséggel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok számára az egész Unióra kiterjedő vonzó rendszer létrehozatalához. A 2016. április 6-i közlemény meghatározta továbbá, hogy ezt összehangolt egységes európai megközelítés kidolgozásával érnénk el, amely rugalmasabb befogadási feltételeket, jobb befogadási eljárásokat, valamint kibővített jogokat tartalmazna, beleértve az Unión belüli mobilitást is.

Ez a kezdeményezés kiegészíti a legális migráció terén elfogadott más intézkedéseket. Kiegészíti különösen a vállalaton belül áthelyezett munkavállalókról szóló irányelvet¹⁰, amely megkönnyíti azon nem uniós vállalatok által foglalkoztatott, magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók (vezetők, specialisták) belépését és Unión belüli mobilitását, akiket ideiglenesen az Unióban található leányvállalathoz helyeztek át. Kiegészíti a 2016/801/EU irányelvet is, amely a diákok és kutatók, valamint pl. az Európai Önkéntes Szolgálat keretében tevékenykedő gyakornokok és önkéntesek beutazását és jogait szabályozza. A javaslat kiegészíti és eltér a családegyesítési jog gyakorlásának feltételeit meghatározó 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelvtől, valamint a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelvtől. A jelenlegi javaslat továbbmegy, mint a fent említett irányelvek, amennyiben a családegyesítés vonatkozásában kedvezőbb feltételekről és a "huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező" jogállás könnyebb elérhetőségéről rendelkezik. A javaslat továbbá kiegészíti a 2011/95/EU irányelvet („kvalifikációs irányelv”)¹¹, amennyiben e javaslat hatálya kiterjed a magas szintű képzettséggel rendelkező, nemzetközi védelemre jogosult személyekre is. A tagállamokban képzettségüknek és iskolai végzettségüknek megfelelően vállalhatnak munkát és egyes régiókban betölthetik az egyes szakmákban jelentkező hiányokat. Ez lehetővé teszi, hogy a munkaerőpiacon aktívak legyenek olyan esetekben is, ha szakképzettségi területükön nincs betöltetlen állás abban a tagállamban, amely védelmet nyújtott nekik.

Ez a javaslat összhangban van a közös politikai keretet nyújtó „Harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedéséről szóló cselekvési tervvel”¹², amely segítheti a tagállamokat, a harmadik országokból érkező állampolgárokra – köztük a magas szintű szakképzettséggel

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/66/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 157., 2014.5.27., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. December 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (átdolgozás) (OL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

¹² [COM\(2016\)377 final](#)

rendelkezőkre – vonatkozó nemzeti integrációs politikáik továbbfejlesztése és megerősítése során.

A harmadik országok állampolgárai számára a tartózkodási engedély formátumát a 1030/2002/EK tanácsi rendelet állapítja meg és az erre a javaslatra is alkalmazandó.

- **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

Ennek a javaslatnak a célja az egész Unióra kiterjedő, vonzó megoldás nyújtása a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók részére, az egységes piac elmélyítését és továbbfejlesztését célzó uniós politikákkal¹³ összhangban. A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók vonzását célzó politika összhangban van és kiegészíti az uniós polgárok Európai Unión belüli mobilitásának megkönnyítését célzó, a 492/2011/EU rendelet¹⁴, a 2016/589/EU rendelet („EURES”)¹⁵, valamint a közeljövőben elfogadásra kerülő, a munkaerő mobilitásának elősegítését szolgáló intézkedéscsomag által támogatott politikákat, ami a szociális biztonság összehangolását illeti. Kiegészíti az Unió munkavállalói szaktudásának javítását és továbbfejlesztését, valamint a szakmai képesítések elismerését szolgáló politikákat is, jobb munkaerőpiaci beilleszkedésük elősegítése érdekében. Ha több tehetség áll rendelkezésre, az az Európai Unió gazdaságának egészére kedvező hatással van amellet, hogy az uniós munkavállalókra gyakorolt kiszorító hatás várhatóan alacsony lesz a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók esetében. Az elkövetkező új európai készségfejlesztési program¹⁶ a képesítések elismerésének széles kérdéskörével foglalkozik, ezért tehát vonatkozik a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók uniós kékkártya rendszerén keresztül történő befogadására is, mivel az ilyen személyeknek gyakran kell szembenézniük akadályokkal és magas költségeket viselniük harmadik országban megszerzett képesítésük elismertetése során. Mindezen kezdeményezések az Európa 2020 stratégia prioritásaival összhangban hozzájárulnak az Európai Unió növekedési stratégiájának megvalósításához.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat a harmadik országbeli állampolgárok belépésének és tartózkodásának feltételeire, valamint a magas szintű képzettséget igénylő munkavállaláshoz kapcsolódó szükséges engedélyek kiadásának eljárásaira vonatkozik. Megállapítja azokat a feltételeket is, amelyek mellett a harmadik országbeli állampolgárok második tagállamban tartózkodhatnak. Következésképpen, a javaslat megfelelő jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 79. cikk, (2) bekezdésének (a) és (b) albekezdése, ugyanezen Szerződés 79. cikk, (1) bekezdésével összefüggésben.

A Szerződésekhez csatolt 21. jegyzőkönyv értelmében az Egyesült Királyság és Írország valamely javaslat vagy kezdeményezés előterjesztését követő három hónapon belül, vagy annak elfogadását követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak, hogy részt kíván venni

¹³ 2015. október 28-i bizottsági közlemény, „Az egységes piac továbbfejlesztése”, [COM\(2015\)550 final](#).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. április 5-i 492/2011/EU rendelete a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról (HL L 141., 2011.5.27., 1. o.)

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 13-i 2016/589/EU rendelete a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról (EURES), a munkavállalók mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről és a munkaerőpiacok további integrációjáról, valamint a 492/2011/EU és az 1296/2013/EU rendeletek módosításáról (HL L 107., 2016.4.22., 1. o.)

¹⁶ COM(2016)381 final

bármely javasolt intézkedés elfogadásában és alkalmazásában. Egyik említett tagállam sem gyakorolta azon jogát, hogy önkéntesen részt vegyen az uniós kékkártyáról szóló irányelv alkalmazásában. A Szerződésekhez csatolt 22. jegyzőkönyv értelmében Dánia nem vesz részt az ezen a cikken alapuló intézkedések elfogadásában¹⁷.

Gazdasági migránsok befogadása az Európai Unió és a tagállamok megosztott hatáskörébe tartozik. A legális migráció terén javasolt bármely intézkedés különösen „nem érinti a tagállamok jogát arra, hogy meghatározzák, harmadik országok hány olyan állampolgárát engedik be területükre, akik a harmadik országból azzal a szándékkal érkeznek, hogy önálló vállalkozóként vagy alkalmazottként vállaljanak munkát” (EUMSZ 79. cikk, (5) bekezdése).

• Szubszidiaritás

A tehetségek Unión kívülről történő vonzására és megtartására irányuló képesség javításának kihívása növekedett és valamennyi tagállamra egyaránt jellemző. Bár valamennyi tagállam továbbra is fenntarthatná a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára kialakított saját nemzeti rendszerét, ez nem növelné az Unió egészének vonzerejét. Különösen, ha az Európai Uniót más, egységesebb megközelítést alkalmazó főbb célországokkal hasonlítjuk össze, az önállóan fellépő tagállamok – különösen a kisebbek – nincsenek megfelelően felkészülve arra, hogy a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalókért folytatott nemzetközi versenyben részt vegyenek.

A harmadik országbeli állampolgárok ugyanazon kategóriájára vonatkozó, a tagállamonként eltérő és egymással párhuzamos nemzeti szabályokkal jellemezhető jelenlegi szétaprózott helyzet sem nem hathatós, sem nem hatékony egyik érintett fél számára sem. A kérelmezőknek és munkáltatóknak bonyolult szabályozási rendszerben kell eligazodniuk, amely költségeket és adminisztratív terhet jelent, ami különösen súlyosan terheli a kis- és középvállalkozásokat. Könnyebb és költséghatékonyabb lenne továbbá a tagállamok hatáságai számára is, ha egységes, világos és egyértelmű szabályrendszert alkalmaznának a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók tartózkodási- és munkavállalási engedély iránti kérelmének megvizsgálására.

A külvilággal szemben egységes szereplőként fellépve az Európai Unió méretgazdaságossági előnyöket érhet el, és ezáltal jobban tud versenyezni a többi főbb célirányokkal a korlátozottan rendelkezésre álló, magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalókért. A javaslat az Unió általános vonzerejének javítását célozza azáltal, hogy a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára az Unió egészére kiterjedő egységes, átlátható, rugalmas és egyszerűsített eljárást biztosít. Azt a világos üzenetet küldi a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók felé, hogy vonzó tartózkodási feltételekkel társuló egyértelmű és gyors befogadási eljárásokat biztosít részükre és családjuk számára.

Csak uniós szintű fellépéssel tudunk lehetőséget biztosítani a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára, hogy könnyen mozogjanak, vállaljanak munkát és tartózkodjanak az Európai Unió több tagállamában. Az Unión belüli mobilitás elősegíti a magas szinten képzett munkaerő iránti keresletre való jobb reagálást és a szakképzett munkaerő hiányának kiegyensúlyozását. A nemzeti szintű rendszerek ezzel szemben természetüknél fogva nem tudják az egyik tagállamból egy másikba való könnyű mozgás lehetőségét felajánlani, ha munkaerőhiány vagy munkalehetőségek merülnek fel.

¹⁷

Az Egyesült Királyságra, Írországra és Dániára a 2009/50/EK irányelv nem kötelező.

Még az egész Unióra kiterjedő, összehangoltabb rendszer esetén és a nemzeti rendszerek ezzel egyidejűleg történő eltörlése mellett is megőriznék a tagállamok bizonyos tekintetben hatáskörüket, így például a Szerződésen alapuló előjogukat arra, hogy meghatározzák, harmadik országokból hány munkavállalás céljából érkező állampolgárt engednek be a területükre. A tagállamoknak lehetőségük lesz arra is, hogy munkaerőpiaci vizsgálatokat folytassanak olyan körülmények esetén, amikor munkaerőpiacukon súlyos zavarok jelentkeznek, mint például egy adott foglalkozást vagy ágazatot érintő magas szintű munkanélküliség. A tagállamok továbbá maguk gyakorolhatnak ellenőrzést a bérkülös szintje felett – annak ellenére, hogy az alsó és felső határok bevezetésével összehangoltabb lesz –, amelynek számítása a bérek nemzeti átlaga alapján történik, továbbá a hiányszakmák felett is, amelyekre alacsonyabb bérkülösöt alkalmaznak.

Mindezen megfontolások alapján a javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Arányosság**

A javaslat harmadik országbeli magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók befogadásának feltételeire és eljárásaira, valamint ezen munkavállalók jogaira vonatkozik, amelyek az EUMSZ 79. cikke értelmében a közös bevándorlási politika részét képezik. A harmadik országok állampolgárainak e csoportjára vonatkozó, az Unió egészére kiterjedő szabályok már léteznek, nemzeti szabályokkal párhuzamosan, mégis szükséges a módosításuk a megállapított problémák leküzdése és az irányelv célkitűzéseinek teljes mértékű megvalósítása érdekében, mindazonáltal az uniós fellépés tartalmának és formájának továbbra is az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértékre kell korlátozódnia.

A javaslat egyensúlyt teremt egyrészt a kibővített jogok, - többek között a harmonizáció magasabb szintje révén az Unión belül megvalósuló mobilitás -, másrészt a befogadási eljárások további könnyítése révén (beleértve alacsonyabb bérkülösöket, kibővítve ezáltal a célcsoportot) bizonyos rugalmasságot biztosítva a tagállamok számára, hogy a rendszert saját nemzeti helyzetükhöz igazítsák.

A tagállamoknak a jogszabályok megváltoztatásával és fokozottabb együttműködéssel együtt járó adminisztratív terhei mérsékeltek lennének, mivel az uniós kékkártya rendszere már létezik és ezt a terhet ellensúlyozzák a rendszer előnyei.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A választott jogi aktus egy új irányelv, amely hatályon kívül helyezi az uniós kékkártyáról szóló irányelvet és annak helyébe lép. Ez a tagállamok számára bizonyos fokú rugalmasságot biztosít a végrehajtás és az alkalmazás terén. Egy irányelv kötelező érvényű az elérendő eredmény tekintetében, de rugalmasságot ad a tagállamoknak ezen célkitűzések nemzeti jogrendszerükben és általános összefüggésekben történő hatályba léptetésének formája és módja tekintetében. Nem állapítottunk meg olyan okot, amely indokolná az irányelvről a közvetlenül alkalmazandó rendeleti formára való áttérést.

A nem kötelező érvényű intézkedéseknek túlzottan korlátozott hatásuk lenne, mivel a potenciális kérelmezők és vállalatok továbbra is eltérő befogadási szabályok széles palettájával szembesülnének.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az uniós kékkártya irányelv végrehajtásáról szóló első jelentést¹⁸ 2014 májusában nyújtották be, amely felmérte a nemzeti jogszabályoknak az irányelv rendelkezéseinek való megfelelését. A jelentés megállapította, hogy a tagállamok között politikai megfontolások miatt jelentős eltérések vannak a kiadott uniós kékkártyák száma tekintetében, amelynek oka az, hogy a tagállamok igen eltérő módon alkalmazzák és ösztönzik az uniós kékkártya használatát és bizonyos esetekben az azzal párhuzamos nemzeti rendszereiket részesítik előnyben. A jelenleg hatályos uniós kékkártya irányelv csupán minimum-követelményeket állapít meg és széles mozgásteret biztosít a tagállamok részére azzal, hogy számos diszkrecionális rendelkezést és a nemzeti jogszabályokra való hivatkozásokat tartalmaz. A jelentés megállapította azt is, hogy az irányelv nemzeti jogba való átültetése terén számos hiányosság van, azon belül is a tagállamok elmulasztják az irányelv alapján fennálló jelentéstételi kötelezettségük teljesítését. Ezeket az aggodalomra okot adó kérdéseket a nemzeti kapcsolattartó pontokon keresztül és a kapcsolattartó csoport ülései alkalmával tárgyalták meg a tagállamokkal.

A Bizottság által 2015–2016-ban lefolytatott további értékelés frissítette és kibővítette az első jelentést. Következtetése az, hogy az uniós kékkártya jelenlegi formájában nem valósítja meg a benne rejlő lehetőséget, hogy hozzáadott értéket adjon a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára nyújtott, egymással versenyző és egymást kiegészítő nemzeti rendszerekhez¹⁹.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

2015. május 27. és szeptember 30. között online nyilvános konzultáció folyt az uniós kékkártyáról és az Unió munkaerő-migrációs politikájáról. A kérdőívre összesen 610 válasz és 15 írásbeli hozzászólás érkezett az összes érintett érdekeltet képviselő szereplők széles palettájától²⁰. Hozzászólásokat kértünk és kaptunk az Unió állampolgáraitól, szervezeteitől és harmadik országbeli állampolgároktól (akik az unión belül vagy kívül tartózkodnak), valamint munkáltatóktól (multinacionális vállalatoktól és kis- és közepes vállalkozásoktól), egyesületeiktől, magán- és állami foglalkoztatási szervezetektől, szakszervezetektől, minisztériumoktól, regionális és helyi hatóságoktól, a médiában dolgozó munkavállalóktól, tudósoktól, nemzetközi szervezetektől, a származási országok szervezeteitől és hatóságaitól, a szociális partnerektől és a civil társadalom egyéb szereplőitől. Számos kétoldalú és csoportos megbeszélést tartottunk a kulcsfontosságú tagállamokkal, az üzleti élet képviselőivel, az egyes szakmákat és hivatásokat gyakorló személyekkel, a szociális partnerekkel és nemzetközi szervezetekkel (OECD, UNHCR, IOM). Külön munkaértekezletet szerveztünk a nemzeti szociális partnerekkel 2015. december 3-án az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság munkaerőpiaci megfigyelőközpontjával (LMO) és a „Bevándorlás és integráció” állandó tanulmányozó csoportjával együttműködésben. Egy általunk megbízott külső szolgáltató számos további konzultációs tevékenységet folytatott le az érdekelt köréből

¹⁸ A Bizottság 2014. május 22-i közleménye a 2009/50/EK irányelv végrehajtásáról, [COM\(2014\) 287 final](#).

¹⁹ Lásd a kísérő hatásvizsgálat 5. mellékletét.

²⁰ Az eredmények és az észrevételek elérhetők [online](#).

kiválasztott nemzeti hatóságokkal, munkáltatói szervezetekkel, szakszervezetekkel és szervezetekkel a származási országokban.

Az eredményeket a felülvizsgálat teljes folyamata során figyelembe vettük, ahogy azt a hatásvizsgálati jelentés tükrözi.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A gazdasági migrációra vonatkozó politika jövőbeni kidolgozásának támogatására a gazdasági migrációval foglalkozó bizottsági szakértői csoportot (EGEM) hoztunk létre²¹. Az EGEM 2015. március 25-i első ülése folyamán a szakértők megtárgyalták a „munkavállalási célú migráció Unió szintjén történő jobb kezelésének” lehetséges módjait, valamint a megbeszélés fő témája az uniós kékkártya rendszer felülvizsgálata volt. A 2015. december 7-én megtartott második EGEM-ülés középpontjában a „átdolgozott kékkártya rendszer szakpolitikai lehetőségei”²² álltak.

Ezen felül 2015. november 13-án az EMN szakképzett migránsokkal foglalkozó szakértői csoportjának – amely az Európai Migrációs Hálózat alcsoportja – ülésére került sor tagállami szakértők részvételével, amelyen az uniós kékkártyával, a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára párhuzamosan nyújtott nemzeti rendszerekkel és azok kölcsönhatásával kapcsolatos kérdéseket technikai szempontból tárgyalták meg.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat előkészítése során szakpolitikai alternatívák széles palettáját vizsgáltuk meg, amelyek közül néhányat – az uniós kékkártyáról szóló irányelv hatályon kívül helyezése, az érdekeltségi rendszer pontozáson alapuló kifejezésének bevezetése, az irányelv hatályának nemzetközi szolgáltatókra való kiterjesztése – az értékelés első szakaszában elvetettünk.

Mérlegelt lehetőségek

A mélyreható értékelésre kiválasztott lehetőségek az alábbiak:

0) Alapforgatókönyv

A jelenlegi uniós kékkártya rendszer jogszabályi változtatások nélkül továbbra is fennmaradna. A jelenlegi jogszabályhoz kapcsolódó nyomon követési és végrehajtási tevékenységek, valamint a külföldi képesítések nemzeteken átívelő elismerésének javítását szolgáló tevékenységek folytatódna a tagállamok között, vagy harmadik országokkal folytatott együttműködésben, tapasztalatcsere és a nemzeti hatóságoknak adott további iránymutatás révén.

1) A hatókör kiterjesztése, a munkavállalók jóval szélesebb köre (köztük középszintű képzettséggel rendelkezők) számára elérhetővé téve.

Ez a változat az uniós kékkártyát egyes közép fokú képzettséggel rendelkező munkavállaló számára is elérhetővé tenné, mivel a bér és a képesítés alternatív, nem pedig együttes

²¹ A bizottsági szakértői csoportok nyilvántartása: [E03253](#).

²² A tagságra vonatkozó adatok, az ülésekről készült jelentések és a résztvevőktől kapott írásbeli hozzászólások az alábbi linken hozzáférhetők:
<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3253>

feltételként kerülne meghatározásra. A jogok szintjét a jelenlegi szinthez képest nem emelnék jelentősen.

2) A befogadási feltételek és a jogok módosítása a hatókör kiterjesztése nélkül a magas képzettségű munkavállalóknál alacsonyabb szintre.

Ehhez a lehetőséghez a célcsoporttól függően (szélesebb vagy szelektívebb) három alváltozat tartozik, továbbá ez a lehetőség a jelenleg hatályos irányelv hatókörén és alapvető keretein nem lép túl, viszont mindegyik alváltozat könnyítéseket tartalmaz a feltételek, eljárások és jogok tekintetében.

- 2a) Az uniós kékkártya elérhetővé tétele a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók szélesebb köre számára

Ez az alváltozat kiterjesztené az uniós kékkártyára jogosult magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók körét, megkönnyítené a befogadást és megnövelt tartózkodási és mobilitási jogokat biztosítana. A tagállamok megőriznének bizonyos korlátozott mértékű mozgásteret a rendszer nemzeti adaptációja területén, de a párhuzamos nemzeti rendszereket eltörölnénk.

- 2b) Az uniós kékkártya olyan eszközzé tétele, amellyel a legmagasabb szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók kiválasztott csoportját vonzanánk

E változatban az uniós kékkártya a legmagasabb szintű képzettséggel rendelkező munkavállalóknak szóló, meglehetősen szelektív eszközzé válna. A kártya igénybevételére jogosult munkavállalók gyors és egyszerű befogadási eljárás és kiterjesztett jogok előnyeit élveznék. A párhuzamos nemzeti rendszerek alkalmazása továbbra is megengedett maradna.

- 2c) A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók különböző képzettségi szintjeit megcélzó kétszintű kékkártya létrehozása

Ez az lehetőség a korábban ismertetett a változatok kombinációja lenne azzal, hogy kétszintű uniós kékkártyát hozna létre a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók különböző kategóriái számára: az első szint a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók széles csoportját célozná meg, míg egy szelektívebb második szint a huzamos tartózkodási engedély gyorsabb megszerzését és az Európai Unión belül fokozott mobilitást biztosítana. A párhuzamos nemzeti rendszerek megszüntetésre kerülnének.

3) Az egész Unióra kiterjedő egységes kékkártya rendszer

Ez a szakpolitikai lehetőség-csomag valamennyi tagállamban alkalmazandó, az Európai Unió egészében egységes kékkártya szabályokat vezetne be. A tagállamok hatásköre nem terjedne ki arra, hogy az uniós kékkártyára vonatkozó bármely feltételt vagy egyéb szabályt a nemzeti munkaerőpiaci körülményekhez igazítsák. A valamely tagállam által kibocsátott uniós kékkártyát az összes tagállam kölcsönösen elismerné és a kártya az Európai Unión belül korlátlan mobilitást biztosítana. A párhuzamos nemzeti rendszerek megszüntetésre kerülnének.

Horizontális/párhuzamos jogalkotási lehetőségek

Számos horizontális jogalkotási lehetőséget, valamint egy nem jogalkotási jellegű lehetőséget is mérlegeltünk. Ezek a lehetőségek lehetnek önálló, az alaphelyzetre épülő jogszabályok, vagy bármely jogalkotási csomaggal kombinálhatók:

a) Nem jogalkotási jellegű cselekvések az uniós kékkártya hatékonyságának fokozására

Ez a szakpolitikai lehetőség az uniós kékkártya megvalósításának és a tagállamok közötti gyakorlati együttműködés elmélyítését célozza, továbbá információ-megosztáson, promóciós- és reklámtevékenységeken keresztül erősíti a márka promócióját. Gyakorlati intézkedéseket foglalna magában az uniós kékkártya rendszer alkalmazásának könnyítése érdekében, amit a külföldi képesítések elismerésének, valamint a készségek és állások összhangba hozásának javítása által érne el.

b) Az uniós kékkártya alkalmazási körének az innovatív vállalkozókra való kiterjesztését célzó jogalkotási cselekvés

Ez a lehetőség az uniós kékkártya alkalmazási körét a magas szintű képzettséggel rendelkező, *alkalmazottként foglalkoztatott* munkavállalókról kiterjeszteni az innovatív (tehát *önálló*) vállalkozókra is, és az irányelven belül e csoportra vonatkozóan a befogadás feltételei és a jogok tekintetében (beleértve esetleg az Unión belüli mobilitási lehetőséget is) külön szabályrendszert hozna létre.

c) Az uniós kékkártya alkalmazási körének a magas szintű képzettséggel rendelkező, nemzetközi védelemre jogosult személyekre és menedékkérőkre való kiterjesztését célzó jogalkotási cselekvés

Ez az lehetőség megnyitná az uniós kékkártyához való hozzáférés lehetőségét a nemzetközi védelemben részesült vagy azt kérelmező migránsok számára. Ez esetben két alkategória és alváltozat különböztethető meg: (i) az alkalmazási körbe csak a nemzetközi védelemre jogosultakat (menekültek, kiegészítő védelemet biztosító jogállást szerzett személyek) vonnánk be; (ii) az alkalmazási körbe bevonnánk a menedékkérőket is.

Előnyben részesített lehetőség

A kiválasztott lehetőségek hatásainak, hatékonyságának és hatásosságának, valamint megvalósíthatóságának értékelését követően az előnyben részesített lehetőség a 2a), kombinálva az a) (nem jogalkotási jellegű cselekvések) és c) lehetőség (i) alváltozat (csak a nemzetközi védelemre jogosult személyek bevonása az alkalmazási körbe). horizontális lehetőségekkel. Az előnyben részesített lehetőség tehát az alábbi főbb elemeket foglalja magában: a befogadási feltételek módosítása és az uniós kékkártya magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók szélesebb csoportja számára történő hozzáférhetővé tétele; az uniós kékkártyához kapcsolódó jogok – beleértve az Unión belüli mobilitás – javítása; az irányelv alkalmazási köre nem kerül a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók kategóriáján túlmenően kiterjesztésre. Továbbá, nem lenne többé megengedett az ezen irányelv alkalmazási körébe tartozó harmadik országbeli állampolgárookra vonatkozó nemzeti rendszerek fenntartása. A jogalkotási intézkedéseket nem jogalkotási jellegű cselekvések egészítenék ki és esetleg az uniós kékkártyát hozzáférhetővé tennénk a nemzetközi védelemre jogosult, magas szintű képzettséggel rendelkező személyek számára is.

Az előnyben részesített lehetőség félúton teremt egyensúlyt egyrészt magas szintű befogadó készség, a tagállamok számára az intézkedés nemzeti helyzetükhöz való igazítása terén biztosított jelentős mértékű rugalmasság, a párhuzamosan létező nemzeti rendszerek tekintetében magas helyettesítési potenciál, valamint másrészt az eljárások további könnyítése, nagyobb mértékű jogok, az Unión belüli mobilitás további könnyítése és a magas szintű harmonizáció között. Következésképpen ez az előnyben részesített lehetőség (magas szintű) hatékonyság és hathatosság, pozitív gazdasági és társadalmi hatások kiegyensúlyozott

ötvözetét képviseli. Ezeket a pozitív hatásokat maximalizálná, ha azokat olyan nem jogalkotási jellegű cselekvésekkel társítanánk, mint például a rendszer aktív promóciója, valamint a munkáltatók és a potenciális migránsok közötti jobb közvetítés.

Ezen lehetőség esetében a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára kiadott további munkavállalási engedélyek becsült száma a minimum 32 484-től maximum 137 690-ig terjedő sávban várható (évente, a módozatban résztvevő tagállamokra vonatkozó összesítésben, az ettől való eltérés az egyes tagállamokban meghatározott bérkүszőbőktől függ). Ennek évente várható becsült pozitív gazdasági hatása 1,4 milliárd EUR és 6,2 milliárd EUR között alakulna, az Európa Unióba érkező és ott munkát vállaló további magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalóknak köszönhetően. A befogadott magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók általánosan magasabb számának, valamint az Unióban képzett ifjú tehetségek megtartására irányuló képesség fokozódásának következtében nagyobb mértékben fog rendelkezésre állni magas szintű képzettséggel rendelkező munkaerő, amelyből a munkáltatók a hiányok betöltése céljából meríthetnek, ami pozitív hatást gyakorolna a növekedésre és az Európai Unió versenyképességére. Az állások közötti foglalkozási mobilitás, valamint az Unión belüli mobilitás terén megnövelt lehetőségekkel társítva ez megkönnyítené a kis- és középvállalkozások számára a munkaerő-toborzást és csökkentené annak költségeit, továbbá könnyebbé tenné számukra a munkaerőhiányok betöltését és növekedési kilátásaik erősítését. Pozitív hatást gyakorolna a vállalatok kutatási és fejlesztési (K+F) tevékenységek folytatására irányuló képességére és kedvezően befolyásolná az Európai Unió általános innovációs, kutatási és vállalkozási képességét. Ennek az alternatívának a magas szintű hatékonysága és hathatósága csökkentené az alkalmazásával járó adminisztratív terheket.

Társadalmi hatásai is pozitívak lennének, mert az Unió polgárok élveznék az intézkedés munkaerőhiányok és szakképzett munkaerő hiányának betöltésén keresztül az általános gazdasági növekedésre gyakorolt pozitív hatásának előnyeit, amely közvetetten hozzájárulhat a tudásalapú gazdaság erősítéséhez és munkahelyek teremtéséhez az Európai Unióban. Tekintettel arra, hogy ennek a rendszernek a célcsoportja a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók köre, a rendszer maga keresletalapú és erőteljesen szelektív, és megfelelő óvintézkedések kerültek beépítésre, az uniós munkavállalókra gyakorolt potenciális kizorító hatás várhatóan korlátozott lesz. A kékkártya birtokosai a család egyesítés terén megnövelt jogok, a huzamos tartózkodási jog megszerzésének lehetősége és az Unión belüli mobilitás pozitív hatásait élveznék. A nemzetközi védelemre jogosult, magas szintű képzettséggel rendelkező személyek befogadásának köszönhetően is pozitív társadalmi hatások várhatók, mivel az uniós kékkártya megszerzésével láthatóbbakká válnak az őket befogadó tagállam munkáltatói számára és a nekik védelmet nyújtó tagállamtól eltérő tagállamokban is a munkaerőpiacra juthatnak. Ez megkönnyíti a munkaerőpiaci részvételüket, ami elősegíti integrációjukat és arra irányuló képességüket, hogy maguk gondoskodjanak megélhetésükről.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület véleménye

A hatásvizsgálatot 2016. február 5-én a Szabályozói Ellenőrzési Testület elé terjesztettük, amely 2016. március 2-án ülést tartott. A Testület első (negatív) véleményét 2016. március 4-én adta ki. A hatásvizsgálat március 14-én ismételten benyújtásra került, és a Testület 2016. március 18-án kiadta második (pozitív) véleményét. A Szabályozói Ellenőrzési Testület véleményeiben kiemelt főbb javítandó kérdések a következők voltak, amelyeket az alábbiak szerint vettünk figyelembe:

a) A kezelt problémák és azok uniós dimenziójának tisztázása

A hatástanulmányról szóló jelentés az Európai Unió egészében jelentkező jelenlegi és jövőbeni munkaerőhiány tekintetében és a tekintetben végzett elemzésében megerősítést nyert, hogyan lehet azokat hathatósan megoldani az átdolgozott kékkártya és különösen a harmadik országbeli állampolgárságú, magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók Európai Unión belül megnövelt mobilitása révén. Az uniós polgárok Európai Unión belüli mobilitásának, valamint a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók mobilitásának kölcsönhatása, valamint azon mérték, amennyiben mindkettő hozzájárul a szakképzett munkaerő hiánya és munkaerőhiány megszüntetéséhez, szintén tisztázásra került. A hatásvizsgálatot számadatokkal és további elemzéssel egészítettük ki a magas szintű képzettséggel rendelkező, harmadik országbeli állampolgárságú munkavállalók vonzása területén az Unió-szintű fellépés szükségességének, valamint Európai Unió hozzáadott értékének bemutatására összevetve azt a nemzeti rendszerekkel. Részletesen vizsgáltuk az uniós kékkártya felülvizsgálata és más migráns kategóriák, így a nemzetközi védelemre jogosultak/menedékkérők, szolgáltatók és vállalkozók közötti kölcsönhatást valamint az intézkedés alkalmazási körébe történő esetleges bevonásuk szükségességét.

b) A célok és a szakpolitikai alternatívák tisztázása

Az általános és konkrét célokat átdolgoztuk, hogy nagyobb összhangban legyenek a probléma-meghatározással és a javasolt alternatívákkal. A szakpolitikai lehetőség-csomagok mögöttes logikájához magyarázatot fűztünk és azok bemutatását egyszerűsítettük. Megerősítettük egyes alternatívák korai szakaszban történő elvetésének indokait, továbbá javítottuk a szakpolitikai alternatívák átvilágításának és kiválasztásának módszerét.

c) A hatáselemzés főbb munkaerőpiaci szempontokra történő összpontosítása

A hatáselemzés prezentációját egyszerűsítettük és olvasóbaráttá tettük, továbbá egyértelműen a munkaerőpiaci szempontokra és a gazdasági hatásokra összpontosítottunk. Ahol ez lehetséges volt, meghatároztuk az egyes tagállamokra gyakorolt hatást. Jobban rámutattunk a különböző szakpolitikai alternatívák és az alapforgatókönyv közötti különbségekre. Bár a számszerűsíthető adatok köre továbbra is korlátozott, a különböző érdekeltet terhelő adminisztratív költségeket és az általuk élvezett előnyöket elemeztük. Egy szakpolitikai lehetőség-csomagot és horizontális elemeket tartalmazó előnyben részesített alternatívát az alternatívák világos és objektív kritériumokon alapuló fokozatos kizárásának eredményeként kiválasztottunk.

• Alapvető jogok

A kezdeményezés teljes mértékben összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartájával és továbbfejleszti az abban rögzített jogokat. Különösen is hozzájárul – a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók vonatkozásában a családegyesítésre vonatkozó könnyített rendelkezések által – a magán- és családi élet tiszteletben tartásához fűződő jog (7. cikk) – a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók vonatkozásában a családegyesítésre vonatkozó könnyített rendelkezések által –, a munkavállaláshoz és szabadon választott vagy elfogadott foglalkozás gyakorlásához fűződő jog (15. cikk, (1) bekezdése) érvényesüléséhez. Teljes mértékben összhangban van továbbá a munkafeltételekre (a 15. cikk (3) bekezdése) vonatkozó jogokkal, valamint a munkavállalók jogaival (27-36. cikk), mert fenntartja a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók esetében is a munkafeltételek, a szociális biztonsági ellátásokhoz, oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférés, valamint az árukhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében az egyenlő bánásmódhoz fűződő jogokat. A 47. cikk rendelkezéseinek (a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog) való megfelelés is teljes mértékben biztosított, mivel a

javaslat fenntartja az uniós kékkártya irányelv jelenleg hatályos rendelkezéseiben rögzített, a kérelem elutasítása esetén a fellebbezéshez való jogot, valamint az elutasítás indokainak megismeréséhez való jogot.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONATKOZÁSOK

Ennek a jogalkotási javaslatnak nincs az uniós költségvetésre gyakorolt hatása.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság ellenőrizni fogja valamennyi résztvevő tagállamban, hogy a javaslat nemzeti jogba történő átültetése megfelelő és hatékony módon történt-e. A Bizottság rendszeresen szervez kapcsolattartó bizottsági üléseket valamennyi tagállam részvételével a teljes megvalósítási szakasz folyamán. A Bizottság az irányelv nemzeti jogba ültetésének határidejét követő három év múlva, majd azt követően háromévente értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az uniós kékkártya irányelv végrehajtásáról, működéséről és hatásairól.

Az uniós kékkártya irányelv alkalmazásának a főbb szakpolitikai célokhoz viszonyított nyomon követése könnyen hozzáférhető, elfogadott és hiteles adatforrások alapján, számos releváns és mérhető mutató alkalmazásával történik. Több információ típus közlését az átdolgozott irányelv kötelezővé teszi azok időben történő szolgáltatásának és megbízhatóságának javítása érdekében. Ez növelné azok értékét a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalókra vonatkozó migrációs politika nyomon követése és értékelése szempontjából. Ezen felül az uniós kékkártya irányelv vonatkozásában a nemzeti kapcsolattartó pontokon keresztül történő információcserét javítani fogjuk.

- **Magyarázó dokumentumok**

A javasolt irányelvnek széleskörű a személyi hatálya azon harmadik országbeli magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók tekintetében, akikre kiterjed. A javaslat a jelenleg hatályos 2009/50/EK irányelvhez képes nagyobb számban tartalmaz jogi kötelezettségeket. Tekintettel erre, valamint arra, hogy a javaslat olyan csoportokra vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, amelyekre a jelenleg hatályos jogi keretek még nem terjednek ki kötelező jelleggel, a nemzeti jogba ültetési intézkedésekről szóló bejelentést magyarázó dokumentumoknak, többek között az átültetési rendelkezések és az irányelv rendelkezései közötti megfelelési táblázatnak kell kísérnie, hogy azok a nemzeti jogba ültetési intézkedések, amelyekkel a tagállamok kiegészítették a hatályos jogszabályokat, egyértelműen azonosíthatók legyenek.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

I. fejezet – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk – Tárgy

Ennek a javaslatnak a célja harmadik országbeli, magas szintű képzettséggel rendelkező és az Európai Unióban magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából tartózkodási engedélyt kérelmező – akár az Unió területén kívül, akár az Unióban más jogállás alapján jogszerűen tartózkodó – személyek és családtagjaik beutazására és tartózkodására

alkalmazandó feltételek, valamint az őket megillető jogok meghatározása. A javaslat meghatározza azokat a feltételeket is, amelyek mellett az ezen irányelv értelmében valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok és családtagjaik más tagállamokba beutazhatnak és tartózkodhatnak. Ez a rendelkezés alapjaiban hasonló marad a 2009/50/EK irányelv azonos tárgyú rendelkezéséhez, de adaptálásra kerül annak figyelembevételé érdekében, hogy a kékkártya válik a magas szintű képzettséggel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok befogadásának kizárólagos eszközévé.

2. cikk – Fogalommeghatározások

Ez a cikk határozza meg a javaslatban használt fogalmak tartalmát, amely nagymértékben egyezik más, a jogszerű migrációról szóló hatályban lévő irányelvek fogalommeghatározásaival. A „magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás” fogalmát is meghatározza, amely a jelenleg hatályos irányelvben alkalmazott „magas szintű képesítést igénylő munkavállalás” fogalmának helyébe lép. Olyan személy fizetett munkavállalására utal, aki a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban rendelkezik a szükséges kompetenciával, amelyet „felsőfokú szakmai képesítés bizonyít”. Ez utóbbi tanúsítható „felsőfokú képesítéssel” (azaz legalább a 2011. évi ISCED²³ 6. szintjének, vagy az európai képesítési keretrendszer 6. szintjének megfelelő, középfokú képzést követő felsőfokú oktatási vagy azzal egyenértékű felsőfokú képzési program sikeres elvégzését tanúsító okirattal) vagy „felsőfokú szakmai képzettséggel” (azaz olyan képzettséggel, amelyet legalább hároméves, a felsőfokú képesítéssel összehasonlítható, a végzendő munka vagy szakma terén releváns szakmai tapasztalat igazol). Az előírt képzettség szintje nem változik, de a tagállamok számára kötelező lesz a szakmai tapasztalat elismerése az oktatási intézményben szerzett képesítés alternatívájaként. Az ISCED- és EKKR-szintekre való hivatkozás új elem a javaslatban, célja a fogalmak további tisztázása.

A 2009/50/EK irányelvhez képest újdonság, hogy a javaslat az „üzleti tevékenység” fogalmának meghatározását is tartalmazza, azon szakmai tevékenységek meghatározására, amelyek az uniós kékkártya birtokosa által folytathatók a más tagállamokban a rövid távú mobilitást szabályozó speciális jogszabályok értelmében (lásd 19. cikk).

3. cikk – Hatály

A 2009/50/EK irányelvhez hasonlóan a javaslat hatálya nem terjed ki az Unió polgáira, az Unióban huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra, akik más tagállamba akarnak költözni, az idénymunkásokra, valamint a kiküldetésben lévő munkavállalókra. Minthogy vannak potenciális átfedések a 2016/801/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ hatálya és a jelen eszköz hatálya között, ez a cikk kifejezetten kizárja az irányelv alkalmazási köréből azon harmadik állambeli állampolgárokat, akik a 2016/801/EU irányelv értelmében kutatóként, kutatási projekt folytatása céljából tartózkodnak valamely tagállamban. A 2016/801/EU irányelv alapján már fogadott és az Unióban jogszerűen tartózkodó kutatók azonban folyamodhatnak ezen irányelv alapján uniós kékkártyáért a 2016/801/EU irányelvben meghatározott céloktól eltérő célból.

A 2009/50/EK irányelvhez képest módosítás, hogy az uniós polgárok minden harmadik országbeli állampolgár családtagjai hozzájuthatnak uniós kékkártyához, amely feljogosítja

²³ Az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere (UNESCO)

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. május 11-i 2016/801/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és a pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o.)

őket magas szintű képzettséget igénylő munkavállalásra és különböző tagállamokban üzleti utazásokra, tekintet nélkül arra, hogy az uniós polgár elkíséri-e őket. Az uniós polgárok ilyen harmadik országbeli állampolgár családtagjainak ugyanolyan jellegű, Unión belüli szakmai célú rövid és hosszú távú szabad mozgásra és tartózkodásra vonatkozó lehetőségekre van szükségük, mint más harmadik országbeli állampolgár magas szintű képzettséggel rendelkező személyeknek, és nem szabad megtagadni tőlük az uniós kékkártya kérelmezésének lehetőségét, amely származási országukban biztosított lett volna számukra, csupán azért, mert uniós polgárok családtagjaiként jogszerűen tartózkodnak az Európai Unióban.

Az irányelv-javaslat továbbra sem alkalmazandó nemzetközi védelemért folyamodó és a jogállásukra vonatkozó döntésre várakozó személyekre, továbbá az ideiglenes védelemben részesülő személyekre, akik szigorúan ideiglenes alapon tartózkodnak valamely tagállamban. Újdonságként kiterjed azonban a 2011/95/EU irányelv („kvalifikációs irányelv”) alapján nemzetközi védelemben részesülő személyekre is. Ugyanúgy folyamodhatnak uniós kékkártyáért, mint bármely más harmadik országbeli állampolgár, mindamelllett megtartják mindazon jogait, amelyeket védelemre jogosultként élveznek (lásd még a 15. és 16. cikkekhez fűzött megjegyzéseket). Hasonlóképpen, azon harmadik országbeli állampolgárok számára, akiknek áttelepítésére az Európai Unió által elfogadott jövőbeni módozatok keretében kerül sor, és akik a kvalifikációs irányelvben rögzített jogokhoz hasonló jogokat kapnak, meg kell adni az uniós kékkártyához való hozzáférést. A magas szintű képzettséggel rendelkező, nemzetközi védelemben részesülő személyek ily módon a munkáltatók számára elérhetőbbé válnak és célzottabb módon, képzettségüknek és elvégzett tanulmányaiknak megfelelő munkát vállalhatnak, betöltve az ágazati munkaerőhiányt és szakképzett munkaerő hiányát bármely tagállamban. Ez lehetővé teszi számukra a munkaerőpiacon való részvételt, ami elősegíti integrációjukat és azt, hogy könnyebben biztosítsák megélhetésüket. Elkerülhetővé teszi továbbá, hogy szaktudásuk elveszen, ha a számukra védelmet nyújtó tagállamban nincsen üres állás a képzettségüknek megfelelő területen, ami a munkaerőpiacon rendelkezésre álló munkaerő hatékonyabb elosztásához vezet. A rendelkezések konzisztenciájának biztosítása érdekében a kvalifikációs irányelv közeljövőben történő felülvizsgálata alkalmával az abban szükséges hivatkozásokat és módosításokat elvégezzük.

Az Unió és/vagy tagállamai által megkötött nemzetközi szerződések védelmében is rendelkezés került az irányelvbe foglalásra az etikus munkaerő-toborzás biztosítása, vagyis a fejlődő országok munkaerőhiánnyal küzdő ágazatainak védelme érdekében.

A 2009/50/EK irányelvtől eltérően az új javaslat nem engedi meg a tagállamoknak, hogy a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók jelen irányelvvel megcélzott csoportjával azonos körére vonatkozó párhuzamos nemzeti rendszereket tartsanak fenn. Az uniós kékkártya egész Unióban alkalmazott rendszerré fejlesztése érdekében a tagállamok kötelesek az irányelv hatálya alá tartozó személyek számára magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljára nemzeti engedély kiadása helyett uniós kékkártyát kiadni. A tagállamok nemzeti engedélyeket az irányelv hatálya alá nem tartozó harmadik országbeli állampolgár munkavállalók tekintetében csak a jogszerű migráció terén hatályos egyéb uniós jogszabályok által meghatározott korlátozások keretein belül adhatnak ki.

4. cikk – Kedvezőbb rendelkezések

A javaslat harmonizálja az alkalmazási körébe tartozó harmadik országbeli állampolgárok és azok családtagjai fogadásának, illetve azt követően más tagállamba való beutazásának és tartózkodásának feltételeit és eljárásait.

A tagállamok mindazonáltal az ilyen személyeket megillető jogok, különösen az egyenlő bánásmódhoz való jog (15. cikk) és a családtagokat megillető jogok tekintetében kedvezőbb

feltételeket biztosíthatnak. A tagállamok átmeneti munkanélküliség (14. cikk) és a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzését követően az adott tagállam területétől való megengedett távollét (17. cikk (5) bekezdése) esetében kedvezőbb elbánást biztosíthatnak. A tagállamok ezenfelül az eljárási védőintézkedések terén kedvezőbb rendelkezéseket vezethetnek be (10. cikk).

II. fejezet – FOGADÁSI FELTÉTELEK

5. cikk – A fogadás kritériumai

Az 5. cikk rögzíti azokat a feltételeket, amelyeket a kérelmezőnek teljesítenie kell ahhoz, hogy uniós kékkártya birtokosként beutazását és tartózkodását engedélyezzék. A 2009/50/EK irányelvben, valamint a jogszerű migrációra vonatkozó egyéb hatályos közösségi joganyagban meghatározott általános feltételekhez (i.e. a kérelmező érvényes utazási okmánnyal rendelkezzen, rendelkezzen betegbiztosítással, ne veszélyeztesse a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget) hasonló feltételeken túl a jogállás megszerzésének különös feltételei a következők:

- *1(a) bekezdés:* az érintett tagállamban legalább hathónapos időtartamú munkaszerződést vagy kötelező érvényű állásajánlatot kell bemutatni, mivel a fogadás kereslet alapján történik. A jelenleg hatályos irányelvhez képest a munkaszerződés előírt időtartama tizenkét hónapról hat hónapra rövidült. Ennek a feltételnek a célja, hogy biztosítsa a tartózkodás és foglalkoztatás bizonyos fokú folytonosságát, egyúttal a munkaerőpiaci kereslettel és a tagállamok gyakorlatával összhangban bizonyos mértékű rugalmasságot nyújtson. Jelenleg azonban a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára megadott nemzeti tartózkodási engedélyek jelentős részét azonban tizenkét hónapnál rövidebb érvényességi időtartamra adják ki, és a munkáltatók is először inkább rövidebb, próbaidőszakra szóló szerződést ajánlanak fel, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a munkavállaló alkalmas az adott pozícióra, amelyet követően a próbaidőszak sikeres teljesítése esetén a szerződés meghosszabbítható.

- *(1b) bekezdés:* szabályozott szakmák esetében a 2009/50/EK irányelvhez hasonlóan, a kérelmezőnek teljesítenie kell az érintett szabályozott szakma uniós polgárok általi gyakorlására vonatkozó, nemzeti jogban megállapított követelményeket.

- *(1c) bekezdés és (6) bekezdés:* nem szabályozott szakmák esetében a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy rendelkezik a szükséges felsőfokú szakmai képesítéssel, azaz felsőfokú képesítéssel vagy felsőfokú szakmai képzettséggel; a tagállamok megkönnyítik a releváns felsőfokú szakmai képesítést igazoló dokumentumok érvényesítését és elismerését. A 2009/50/EK irányelvhez képest javasolt változtatásokat a 2. cikk leírásában ismertettük.

- *(2) bekezdés:* A munkaszerződésben meghatározott munkabérnek a tagállamokban meghatározott bérküszöbvel legalább egyenlőnek kell lennie, az érintett tagállamban a bruttó éves átlagbér minimum 1,0-szeresétől maximum 1,4-szereséig terjedő sávon belüli mértékben. Ez a bérküszöb alacsonyabb a 2009/50/EK irányelvben meghatározottnál (az érintett tagállamban a bruttó éves átlagbér legalább másfélszerese és nincs meghatározva a maximuma), ennél fogva jelentősen növeli az uniós kékkártya rendszer befogadó jellegét, azaz a magas szintű képzettséggel rendelkező potenciális munkavállalókat sokkal nagyobb

számban vonja be a rendszerbe²⁵. A rögzített sáv növeli a szabályozás harmonizációs hatását, mindazonáltal a tagállamok számára fenntart bizonyos fokú rugalmasságot abban a tekintetben, hogy a bérküszöböt a munkaerőpiacuk sajátos helyzetének, átlagos jövedelmi szintjük és jövedelemeloszlási különbségeik függvényében határozzák meg. A javaslat az átláthatóság és harmonizáció növelése érdekében kötelezővé teszi az Eurostat adatainak (nemzeti számlák) a bérküszöb számításánál referenciaadatként való felhasználását

- (4) és (5) bekezdés: ezek a rendelkezések az ISCO 1. és 2. főcsoportjába²⁶ tartozó, a tagállamok által meghatározott hiányszakmák, valamint a fiatal diplomások esetében bevezetik a bérek kötelező küszöbét (az általános bérküszöb 80 százaléka). A 2009/50/EK irányelv csak opcionális lehetőségként rendelkezik a hiányszakmák esetében alkalmazandó alsó bérküszöbről, amelynek mértéke az átlagbér legalább 1,2-szerese lehet. A friss diplomásokra vonatkozó eltérés, amelyet a 2009/50/EK irányelv nem irányoz elő – a fiatal szakemberek uniós kékkártyához való hozzáférést könnyíti meg, akik valószínűleg még nem rendelkeznek elegendő szakmai tapasztalattal ahhoz, hogy magas bért kérjenek²⁷. Ez a könnyítés összhangban van az egyetemi hallgatókról szóló uniós jogszabályok közelmúltbeli módosításával (2016/801/EU irányelv), amelyben a friss diplomások engedélyt kapnak arra, hogy a fogadó országban legalább kilenc hónapig munkát keressenek.

6. és 7. cikk – Az elutasítás indokai, az uniós kékkártya visszavonása vagy megújításának megtagadása

Ezek a rendelkezések a kérelem elutasításának, valamint a kékkártya visszavonásának és a megújítás megtagadásának kötelező és opcionális indokait rögzítik. Ezek az indokok nagymértékben hasonlóak a 2014/66/EU irányelvben a vállalatban belüli áthelyezés keretében az Unióba belépő és ott tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában felsorolt indokokhoz és e témában a javaslat a 2009/50/EK irányelvhez képest néhány rendelkezéssel kiegészült.

Ami a munkaerőpiaci vizsgálat elvégzésének lehetőségét illeti, míg a 2009/50/EK irányelv értelmében ez a tagállamokat korlátozásmentesen megillető jog, e javaslat alapján ez csak olyan körülmények esetén megengedett, amikor a tagállam munkaerőpiacán súlyos zavarok jelentkeznek, például területük bizonyos régiójában adott foglalkozás esetén magas a munkanélküliség. Amennyiben egy tagállam munkaerőpiaci vizsgálatokat kíván végezni, indokolással ellátott bejelentést kell küldenie a Bizottságnak és közölnie kell azt a kérelmezőkkel és a munkáltatókkal. A tagállamok bevonhatják a szociális partnereket a munkaerőpiacukkal a kapcsolatos körülmények felmérésébe.

III. fejezet – AZ UNIÓS KÉKKÁRTYA ÉS AZ ELJÁRÁS

8., 9., 10. és 11. cikk – uniós kékkártya, fogadási kérelmek, eljárási biztosítékok és díjak

Azon a kérelmezők számára, akikre nézve az érintett tagállam kedvező határozatot hozott, “uniós kékkártya” elnevezésű tartózkodási engedélyt kell kiállítani, amely tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek mellett munkát vállalhatnak. Az uniós kékkártya egységes érvényességi időtartama legalább huszonnégy hónap. Az uniós kékkártyát csak abban az esetben kell a

²⁵ Az egyes bérküszöbök „befogadó” hatásának elemzését lásd az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat 7. és 14. mellékleteiben SWD (2016)193

²⁶ Az ISCO (a foglalkozások egységes nemzetközi osztályozása) 1. és 2. főcsoportjába a menedzserek és a szakemberek tartoznak. <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/intro.htm>.

²⁷ Lásd a javaslatot kísérő hatástanulmány 7. mellékletét, SWD(2016)193

munkaszerződés időtartamát legalább három hónappal meghaladó időtartamra kiállítani, ha a munkaszerződés ennél rövidebb időtartamú. Az uniós kékkártya megújítása esetén azonban az érvényességi időtartamnak minden esetben legalább huszonnégy hónapnak kell lennie. A 2009/50/EK irányelv lehetőséget ad a tagállamoknak, hogy az egységes érvényességet egy és négy év időtartam közötti időtartamban vagy a munkaszerződés időtartamát három hónappal meghaladó időtartamban határozzák meg mind az első engedély, mind a megújítás esetében.

Az uniós kékkártya iránti kérelmek benyújthatók az érintett tagállam területén kívül vagy azon belül található lakóhelyen, utóbbi esetben azzal a feltétellel, ha a kérelmező az adott tagállamban bármilyen címen jogszerűen (figyelembe véve azonban a 3. cikk (2) bekezdése alapján kizárt kategóriákat). Ez a 2009/50/EK irányelv rendelkezésénél megengedőbb, amely csak azt a lehetőséget adja meg a tagállamoknak, hogy engedélyezzék minden, a területükön jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárnak a kérelem benyújtását.

A tagállamok kötelesek a kérelmezőt a kérelemről hozott határozatról legkésőbb a kérelem benyújtását követő hatvan napon belül értesíteni. Ez a határidő a 2009/50/EK irányelvben előírt kilencven napról lerövidítésre került.

A tagállamok úgy határozhatnak, hogy a kérelmek kezeléséért díjat rónak ki. A díj azonban nem lehet aránytalan vagy eltúlzott. Ez új rendelkezés, a vállalaton belül áthelyezett harmadik országbeli állampolgárokról szóló 2014/66/EU irányelv mintájára készült.

12. cikk – Elismert munkáltatók

A javaslat bevezeti az „elismert munkáltatók” választható rendszerét, amelyről a 2009/50/EK irányelv nem rendelkezett. Az elismerési eljárást nemzeti szinten szabályozzák; mindazonáltal az eljárásnak átláthatónak kell lennie és a munkáltatók számára nem vonhat magával aránytalan vagy eltúlzott adminisztratív terhet és költségeket. Abban az esetben, ha egy munkáltató megszerezte az e cikk szerinti elismerést, az uniós kékkártya megszerzésére irányuló kérelmezési eljárást fel kell gyorsítani (határideje legfeljebb harminc nap lehet) és eljárási könnyítéseket kell alkalmazni (a nem szabályozott szakmák tekintetében nem szükséges a képesítést tanúsító dokumentum, valamint a betegbiztosítás igazolása).

IV. fejezet – JOGOK

13. és 14. cikk – Munkaerőpiacra való belépés és átmeneti munkanélküliség

A 2009/50/EK irányelv a munkaerőpiacra való belépést és az ahhoz kapcsolódó eljárásokat szabályozó sokrétű szabályrendszert tartalmaz. A javaslat egyszerűsíti a hozzáférést: az uniós kékkártya birtokosai teljes körűen hozzáférhetnek magas szintű képzettséget igénylő foglalkoztatáshoz. A tagállamok csak azt írhatják elő számukra, hogy közöljék, ha megváltozik munkáltatójuk, illetve jelentsék be az uniós kékkártya fogadási feltételeinek teljesülését érintő változásokat. Ennek célja a tagállamokban a jogi helyzet egyértelművé tétele és a szükségtelen adminisztratív terhek elkerülése. Ez nem érinti a tagállamok lehetőségét arra, hogy az uniós kékkártyát visszavonják vagy megújítását megtagadják, ha a feltételek már nem teljesülnek. Ezen túlmenően az uniós kékkártya birtokosai számára engedélyezett a kékkártya alapján gyakorolt foglalkozás mellett önálló vállalkozói tevékenység folytatása, az innovatív vállalkozóvá válás lehetséges módjaként. Ez a jogosultság nem változtat azon, hogy az uniós kékkártya fogadási feltételeit folyamatosan teljesíteni kell, és ezért az uniós kékkártya birtokosnak fenn kell tartania a magas szintű képzettséget igénylő alkalmazotti foglalkozását.

A 2009/50/EK irányelvhez hasonlóan a javaslat is megengedi átmeneti munkanélküliség eshetőségét, anélkül, hogy az érintené az uniós kékkártya birtokosának tartózkodási jogát. A munkanélküliség időtartama nem lehet hosszabb három hónapnál és az uniós kékkártya érvényességi időtartama alatt egynél többször nem fordulhat elő.

15. és 16. cikk – Egyenlő bánásmód és családtagok

Az uniós kékkártya birtokosainak a tagállamok állampolgáraival egyenlő bánásmódhoz való jogáról szóló rendelkezések nagymértékben megegyeznek a 2009/50/EK irányelv alapján biztosított jogokkal, csupán néhány aktualizálást vezettek be, hogy összhangban legyenek az azóta elfogadott irányelvekkel.

A 2003/86/EK irányelvtől való eltérések a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók családtagjainak megkönnyítését szolgálják. A 2009/50/EK irányelvhez hasonlóan várakozási idő, illetve integrációs intézkedések nem írhatók elő a családtagok megjelölésénél. További új könnyítésként a családtagok jogosultak lesznek az uniós kékkártya kiadását követően haladéktalanul megkapni engedélyeiket, ezáltal késedelem nélkül csatlakozhatnak a munkavállalóhoz. A tagállamok továbbá nem alkalmazhatnak a családtagok munkaerőpiacra lépésére vonatkozó korlátozásokat, de a hozzáférés engedélyezését megelőzően munkaerőpiaci vizsgálatot végezhetnek.

E rendelkezések hatálya nem terjed ki az uniós kékkártya birtokosaira abban az esetben, ha az ezen cikkek által lefedett területeken a szabad mozgáshoz való jogokat élveznek. Hasonlóképpen, ezen rendelkezések hatálya nem terjed ki a nemzetközi védelemben részesülőkre, rájuk továbbra is a nekik védelmet nyújtó tagállamban a védelemben részesülőkre alkalmazandó szabályok vonatkoznak.

17. és 18. cikk – Huzamos tartózkodási engedély az uniós kékkártya birtokosai számára

Ezek a cikkek a 2003/109/EK irányelvtől való eltérésekről rendelkeznek, ezáltal könnyített hozzáférést biztosítanak az uniós kékkártya birtokosai számára a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzéséhez. A 2009/50/EK irányelvhez képest a javaslat a meglévő modellre építve további könnyítéseket vezet be. A fogadó országban való megfelelő mértékű beilleszkedés biztosítása érdekében a jogálláshoz való hozzáférés mindenekelőtt valamely tagállamban uniós kékkártya birtokosként való, hároméves folyamatos tartózkodási időtartamot követően szerezhető meg. Vagy abban az esetben, ha az uniós kékkártya birtokos az uniós kékkártya tagállamokban való mozgásra vonatkozó rendelkezései alapján egy más tagállamba költözött, a jogállás a különböző tagállamokban összesítve számított ötéves folyamatos tartózkodással szerezhető meg (ebbe az uniós kékkártyától eltérő tartózkodási engedély alapján való tartózkodás is beleszámít). A „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást megadó országgal fennálló kapcsolat megerősítése érdekében előírás, hogy a jogállásért folyamodást közvetlenül megelőzően az uniós kékkártya birtokosa legalább két évig az érintett tagállamban tartózkodjon. Azokban az esetekben, amikor a hároméves tartózkodási időtartam alkalmazandó, a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás visszavonható a tagállamok területén előírt ötéves jogszerű és folyamatos tartózkodási időtartam lejártáig, ha a harmadik országbeli állampolgár munkanélkülivé válik és nem áll rendelkezésére elegendő forrás ahhoz saját maga és adott esetben családtagjai eltartásához anélkül, hogy igénybe venné az érintett tagállam szociális segélyező rendszerét, kivéve a betegség, baleset, az önhibáján kívüli munkanélkülivé válás vagy a szakképzésben való részvétel eseteit. Azokban az esetekben, amikor az ötéves időtartamot kell alkalmazni, a tagállamok területétől való távollétek tekintetében a

2003/109/EK irányelvben meghatározott általános rendelkezések által megengedettnél hosszabb távollét engedélyezett.

A 2009/50/EK irányelv már elismerte azon huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkezők sajátos jogállását, akik korábban uniós kékkártya birtokosai voltak. A javaslat új rendelkezéseket vezet be annak érdekében, hogy ne veszítsenek jogokat az átmenet során: A második tagállamban üzleti tevékenység folytatásához szükséges, a kékkártya által biztosított rövid távú Unión belüli mobilitási jogok a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadását követően is fennmaradnak. A második tagállamban való tartózkodás tekintetében azoknak a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezőknek, akik korábban uniós kékkártya birtokosai voltak, a 2003/109/EK irányelvben előírt rendelkezéseknek kell eleget tenniük, eltérve ettől azokban az esetekben, amikor az uniós kékkártya rendszer előírásai számukra kedvezőbbek.

V. fejezet – TAGÁLLAMOK KÖZÖTTI MOBILITÁS

19. cikk – Gazdasági tevékenység gyakorlása második tagállamban

Ez a teljesen új cikk lehetővé teszi a kékkártya birtokosainak a 2. cikk (1) pontjában meghatározott gazdasági tevékenység végzése céljából más tagállamokba való belépést és ott tartózkodást. Ilyen tevékenység végzéséhez a második tagállamok nem írhatnak elő munkavégzési engedélyt vagy az első tagállam által kiadott uniós kékkártyától eltérő semmilyen más engedélyt. Ha a kékkártyát a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállam adja ki, az uniós kékkártya birtokosa 180 napos időszak alatt 90 napig mozoghat a schengeni térségben és végezhet ott gazdasági tevékenységet. Ugyanígyen időtartamon keresztül végezhet gazdasági tevékenységet akkor is, ha olyan tagállamokba költözik, amely részt vesz az uniós kékkártya rendszerben, de nem alkalmazza teljes körűen a schengeni vívmányokat. Ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam adja ki, a második tagállamoknak az uniós kékkártya alapján gazdasági tevékenység végzése céljából a belépést és a tartózkodást külön vízum vagy bármely más engedély előírása nélkül engedélyezniük kell, szintén 180 napos időszakon belül 90 napos időtartamra. E cikk fő célja, hogy azok az uniós belüli gazdasági tevékenységek, amelyek a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók szokásos feladatai közé tartozhatnak, jogbizonytalanság nélkül és túlzott adminisztratív terhektől mentesen végezhetőek legyenek,

20. cikk és 21. cikk – uniós kékkártya birtokosok és családtagjaik tartózkodása második tagállamban

A 2009/50/EK irányelvvel összehasonlításban a javaslat tovább könnyíti a tagállamok közötti mozgást, hogy az uniós kékkártya valóban az egész Európai Unióban alkalmazott rendszerré váljon és alkalmasabb eszköz legyen a szükséges készségek és szakmák Európába vonzására. Az első tagállamban előírt tartózkodási időtartam tizennyolc hónapról tizenkét hónapra rövidül, és a hosszú távú mobilitás 2016/66/EU irányelv keretében kidolgozott rendszerével összhangban a második tagállamban igényelt uniós kékkártya esetében számos feltétel teljesítésétől eltekintünk. Ezek közé tartozik különösen, hogy nem engedélyezett munkaerőpiaci vizsgálat végzése a mobil uniós kékkártya birtokosok esetében akkor, ha azt nem alkalmazzák az első belépésért folyamodó kérelmek esetében, kvóták alkalmazása nem megengedett és a nem szabályozott szakmák esetében a második tagállam nem ellenőrizheti újra a képesítést igazoló dokumentumokat. A vonatkozó eljárás egyszerűsödött és felgyorsult, a munkavégzés közvetlenül az uniós kékkártya iránti kérelem benyújtását követően megkezdhető. A családtagok késelem nélkül csatlakozhatnak az uniós kékkártya

birtokoshoz, és a második tagállamban való tartózkodásuk bizonyos feltételeinek teljesítésétől eltekintünk.

22. cikk – Védőintézkedések és szankciók

Új védőintézkedések bevezetésére került sor az uniós kékkártya birtokosai számára megadott szélesebb körű jogoknak megfelelően. Ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam adja ki, a tagállam előírhatja az utazás céljának igazolását, amikor az uniós kékkártya birtokos a mobilitás keretében átlépi a külső határt. Továbbá, ha a második tagállam valamiért nem adja meg az uniós kékkártyát, az első tagállamnak engedélyeznie kell az érintett személy és esetleges családtagjainak újbóli belépését. Visszaküldés elleni különleges védőintézkedések is beiktatásra kerültek, olyan helyzetek esetén, amikor az uniós kékkártya birtokosa egyúttal nemzetközi védelemben részesített személy. Ezen rendelkezések hasonlóak a 2011/51/EU irányelv által megállapított rendelkezésekhez, amelyek a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást és a hozzá kapcsolódó mobilitási jogokat a nemzetközi védelemben részesülőkre is kiterjesztették. A tagállamok lehetőséget kapnak szankciók kiadására azon munkáltatók esetén, akik nem tesznek eleget kötelezettségeiknek.

VI. fejezet – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23., 24., 25. és 26. cikk – Információkhoz való hozzáférés, statisztika, jelentéstétel és együttműködés a kapcsolattartók között

A 2009/50/EK irányelvhez képest újdonságként a 23. cikk előírja a tagállamoknak a kérelmezők részére könnyen hozzáférhető információk nyújtásának kötelezettségét a belépés és tartózkodás feltételeiről, valamint jogaikról. Előírja számukra azt is, hogy bizonyos szempontok szerint adatokat közöljenek a Bizottsággal: így az éves bérkülösödés mértékét, a hiányszakmák jegyzékét, azt, hogy milyen esetben élnek a tagállamok az etikus munkaerő-toborzásról szóló záradékkal, valamint melyek a területükön engedélyezett gazdasági tevékenységek.

A 23. cikk előírja a tagállamoknak a kiadott, elutasított, megújított és visszavont kékkártyák számáról, valamint a családtagok részére kiadott engedélyek számáról készített statisztikák Bizottsággal való közlésének kötelezettségét. Ezen statisztikákat az engedélyek érvényességi időszaka, a kérelmezők neme és életkora, valamint gazdasági ágazat szerint lebontva kell benyújtani. A statisztikáknak lehetővé kell tenniük az adatok harmadik országbeli állampolgárok száma szerinti bontását, aszerint, hogy hányan kapták meg az uniós kékkártyát, részesülnek nemzetközi védelemben, kapták meg a szabad mozgás jogát és hány uniós kékkártya birtokos szerezte meg „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást. Már a 2009/50/EK irányelv is előír bizonyos statisztika-szolgáltatási kötelezettséget, de a javaslat további követelményeket támaszt a tagállamokkal szemben, amelyek kulcsfontosságúak az irányelv végrehajtásának nyomon követése és a rendszer fejlesztése érdekében.

A 25. cikk alapján a Bizottság háromévente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az irányelv alkalmazásáról – és különösen felméri és értékeli az 5., 12., 19. és 20. cikk hatását –, valamint javaslatot tesz a szükséges módosításokra. Ez egy egységes rendelkezés, de a mobilitásra vonatkozó új szabályok különösen figyelmet kapnak.

A 26. cikk kapcsolattartók kijelölésének kötelezettségét írja elő a tagállamok számára a 17. („huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás), 19. (gazdasági tevékenységek), 20. (hosszú távú mobilitás) és 23. (végrehajtási intézkedések) cikkekkal kapcsolatos információcsere céljából. A cél az információcsere mértékének szélesítése a 2009/50/EK irányelvhez képest.

27., 28., 29. és 30. cikk – Átültetés, hatálybalépés, címzettek és hatályon kívül helyezés

A 26-28. cikkek egységes rendelkezések. A 29. cikk rendelkezik a 2009/50/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, amelynek helyébe ez a javaslat lép.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 79. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjaira,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²⁸,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²⁹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Bizottság 2010. március 3-i, „Európa 2020 Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája”³⁰ című közleménye az Európai Unió tudáson és innováción alapuló gazdasággá válását, a vállalatokat terhelő adminisztratív terhek csökkentését és a munkaerőkinálat és -kereslet jobb összehangolását célját tűzte ki célul. A harmadik országbeli állampolgárságú, magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók befogadásának megkönnyítését célzó intézkedéseket ebben a szélesebb összefüggésben kell szemlélni.
- (2) Az Európai Tanács 2014. június 26–27-i ülésének következtetései megállapítják, hogy Európának ahhoz, hogy a tehetségek és készségek számára továbbra is vonzó célirány maradjon, részt kell vennie a tehetségekért folytatott globális versenyben. A jogszerű migráció lehetőségeinek lehető legnagyobb mértékben történő kiszélesítését szolgáló stratégiákat kell kidolgozni, többek között a jelenleg érvényben lévő szabályok ésszerűsítésével.
- (3) A 2015. május 13-án elfogadott európai migrációs stratégia a magas szintű képesítéssel rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak szóló, az Unió egészére kiterjedő, vonzó rendszer kialakítását sürgeti és megállapítja, hogy a 2009/50/EK tanácsi irányelv³¹ felülvizsgálata szükséges, hogy az Európai Unió hatékonyabbá váljon a tehetségek vonzása terén, és így módon kezelje az Unióban jelentkező demográfiai kihívásokat, valamint az Unió gazdaságának kulcságazataiban meglévő munkaerőhiány és szakképzett munkaerő hiányának problémáját.

²⁸ HL C , , . o.

²⁹ HL C , , . o.

³⁰ [COM\(2010\) 2020 végleges](#)

³¹ A Tanács 2009. május 25-i 2009/50/EK irányelve a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 155., 2009.6.18., 17. o.).

- (4) A 2009/50/EK irányelv végrehajtásáról szóló jelentésben azonosított kihívásokra választ kell adni. Az Európai Uniónak arra kell törekednie, hogy a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számára vonzóbb és hatékonyabb, az Unió egészére kiterjedő rendszert hozzon létre. A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók vonzását célzó uniós megközelítés harmonizálását folytatni kell és az uniós kékkártyát kell az e tekintetben alkalmazott elsődleges eszközzé tenni, gyorsabb eljárásokkal, rugalmasabb és inkluzív fogadási kritériumokkal, valamint a megadott jogok szélesebb körével, többek között megkönnyített Unión belüli mobilitással. Minthogy ez a 2009/50/EK irányelv rendelkezéseiben lényeges változásokat vonna maga után, az említett irányelvet hatályon kívül kell helyezni és helyébe új irányelvnek kell lépnie.
- (5) Az egész Európai Unióban alkalmazott fogadási rendszert szükséges létrehozni a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók Unióba vonzása és megtartása céljából. A tagállamoknak az ezen irányelv hatálya alá tartozó kérelmezők számára nemzeti engedély kiadása helyett uniós kékkártyát kell kiadniuk. Szükséges, hogy a tagállamok megőrizzék jogosultságukat arra, hogy az uniós kékkártyától különböző engedélyt adjanak ki bármilyen jogcímű munkavállalás céljára azon harmadik országbeli állampolgárok részére, akik nem tartoznak ennek az irányelvnek a hatálya alá, a munkavállalási célú migráció terén hatályban lévő más irányelvekben meghatározott korlátozások mellett.
- (6) A magas szintű *képesítéssel* rendelkező munkavállaló fogalma helyébe a magas szintű *képzettséggel* rendelkező munkavállaló fogalmának kell lépnie, annak hangsúlyozása érdekében, hogy a hivatalos oktatás keretében megszerzett képesítés mellett az azzal egyenértékű szakmai tapasztalatot is figyelembe kell venni a fogadási kritériumok meghatározása során. A 2012. december 20-i tanácsi ajánlás³² szerint a nem formális és informális tanulás útján megszerzett tanulási eredmények, nevezetesen a kompetenciák (a tudás, a készségek és az attitűdök)³³ érvényesítése fontos szerepet tölthet be a foglalkoztathatóság és a mobilitás javításában. Ajánlást tesz a tagállamok számára, hogy legkésőbb 2018-ra tegyék meg a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítése érdekében szükséges intézkedéseket. Minthogy a szakmai tapasztalat értékelésének és érvényesítésének mechanizmusai és az ahhoz szükséges intézkedések még nem minden tagállamban állnak rendelkezésre, a szakmai tapasztalat elismerésére vonatkozó rendelkezések tekintetében ezen irányelv hatálybalépését követő kétéves további átültetési időszakot kell a tagállamoknak biztosítani, hogy azokban az esetekben, ahol ez szükséges, kialakítsák az ilyen mechanizmusokat és intézkedéseket. A tagállamok uniós kékkártyával kapcsolatban kijelölt kapcsolattartóinak tényleges és hatékony együttműködést kell folytatniuk az oktatási, képzési, foglalkoztatási és ifjúsággal foglalkozó ágazatok, valamint más releváns szakpolitikák érdekeltjeivel és hálózataival, a szakmai tapasztalat ezen irányelv szerinti elismerése céljából.
- (7) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy meghatározzák, hány olyan, harmadik országból érkező állampolgárt engednek be a területükre, akik a Szerződés 79. cikke (5) bekezdésének megfelelően munkavállalás céljából érkeznek. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok az uniós kékkártya iránti kérelmet ennek

³² (2012/C 398/01) A Tanács 2012. december 20-i ajánlása a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről (HL C 398, 2012.12.22., 1. o.).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulskompetenciákról (HL L 394., 2006.12.30. 10. o.).

alapján elfogadhatatlannak minősítsék vagy elutasítsák. Minthogy az EUMSZ 79. cikk (5) bekezdése csak a harmadik országokból érkező harmadik országbeli állampolgárokat említi, a fogadott személyek számának meghatározására vonatkozó jog nem alkalmazható olyan esetekben, amikor a harmadik országbeli állampolgárt ezen irányelv alapján már befogadták a tagállam területére, és ő csak a tartózkodás időtartamának meghosszabbítását kéri ugyanazon vagy valamely második tagállamban.

- (8) A nemzetközi védelemben részesülő személyek a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben³⁴ meghatározottak szerint a jogok széles körét élvezik, többek között a munkaerőpiacra való belépést abban a tagállamban, amely védelmet nyújtott nekik. Az ilyen személyek társadalmi befogadásának további elősegítése és munkaerőpiachoz való hozzáférési lehetőségeiknek az Európai Unió egészében történő javítása érdekében azok számára, akik magas szintű képzettséggel rendelkeznek, jogosultságot kell biztosítani uniós kékkártya kérelmezésére. Ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely más harmadik országbeli állampolgárra érvényes szabályokkal azonos szabályoknak kell vonatkozniuk rájuk azzal, hogy egyidejűleg rendelkeznek a nemzetközi védelemre jogosult és az uniós kékkártya birtokos jogállásával. A jogi egyértelműség és a koherencia követelményei miatt azonban az ezen irányelvnek az egyenlő bánásmódra és a családegyesítésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók az uniós kékkártya birtokosai ezen csoportjára abban a tagállamban, amely védelmet nyújtott számukra. Ezeket a jogokat továbbra is a menekültügyi jogszabályoknak és adott esetben a 2003/86/EK irányelvnek³⁵ kell szabályoznia.
- (9) A nemzetközi védelemre jogosult személyek védelméért viselt felelősség áthárítása nem tartozik ennek az irányelvnek az alkalmazási körébe: a védelemre jogosult jogállás és az azzal kapcsolatos jogok nem vihetők át egy másik tagállamba uniós kékkártya kibocsátása alapján.
- (10) A szabad mozgás jogában részesülő, magas szintű képzettséggel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok Unión belüli független mozgásának és gazdasági tevékenységének megkönnyítése érdekében ugyanolyan szabályok szerint kell hozzáférést biztosítani számukra az uniós kékkártyához, mint az ennek az irányelvnek a hatálya alá tartozó bármely más harmadik országbeli állampolgár számára. Ezt a szabályt kell alkalmazni függetlenül attól, hogy az érintett uniós polgár gyakorolta-e az EUMSZ 21. cikkében meghatározott szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való alapjogot és függetlenül attól is, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár először uniós kékkártya birtokos vagy szabad mozgásra jogosult volt. A jogok, amelyeket az ilyen harmadik országbeli állampolgárok uniós kékkártya birtokosként megszereznek, nem érintik az általuk a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁶ alapján élvezett jogokat. A jogi egyértelműség és a koherencia követelménye miatt a családegyesítés és egyenlő bánásmód tekintetében a 2004/38/EK irányelvben meghatározott szabályok irányadóak. A szabad mozgás jogára jogosultakra vonatkozó, ebben az irányelvben meghatározott minden rendelkezést

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (átdolgozás) (OL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

³⁵ A Tanács 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK irányelve a családegyesítési jogról (HL L 251., 2003.10.3., 12. o.).

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.)

alkalmazni kell abban az esetben is, amikor ez a jog olyan harmadik országbeli állampolgárokat illeti meg, akik az Európai Unió és tagállamai és harmadik országok, vagy az Unió és harmadik országok által megkötött megállapodások alapján az uniós polgárokéval egyenértékű jogokat élveznek a szabad mozgás tekintetében.

- (11) Ezt az irányelvet nem lehet alkalmazni a harmadik ország állampolgárainak azon kategóriáira, akikre az uniós jog alapján a belépésre vonatkozó különös feltételekkel és jogokkal különleges szabályok vonatkoznak, abban az esetben, ha ezen kategóriák ennek az irányelvnek az alkalmazási körébe való bevonása ellentmondana az ilyen különleges szabályok logikájának és szükségtelenül bonyolult jogi helyzetet hozna létre vagy visszaélések kockázatával járna. Ezt az irányelvet nem lehet alkalmazni azon harmadik országbeli állampolgárokról, akik valamely tagállamban való tartózkodás iránti kérelmüket kutatóként, kutatási projekt folytatása céljából nyújtják be, mivel ők a 2016/801/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁷ hatálya alá tartoznak, amely a tudományos kutatás céljából érkező harmadik országbeli állampolgárok fogadására vonatkozó különleges eljárást vezet be. Szükséges azonban, hogy a 2016/801/EU irányelv alapján már fogadott és az Unióban jogszerűen tartózkodó kutatók jogosultak legyenek ezen irányelv alapján uniós kékkártyát igényelni a 2016/801/EU irányelvben meghatározottól eltérő célból.
- (12) Ez az irányelv nem érinti annak lehetőségét, hogy az uniós kékkártya birtokosa a nemzeti jog alapján ezzel az irányelvvel összeegyeztethető további jogokat és előnyöket élvezzen.
- (13) Szükséges egy objektív kritériumokon, így munkaszerződésen vagy legalább hat hónapra szóló kötelező érvényű állásajánlaton, valamint a tagállamok által a munkaerőpiacukon fennálló helyzethez igazítható bérkүszőbön és felsőfokú szakmai képzésen alapuló, kereslet-vezérelt, rugalmas fogadási rendszer létrehozása.
- (14) Ez az irányelv nem érinti a diplomák elismerésére vonatkozó nemzeti eljárásokat. Annak megállapítása, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár rendelkezik-e felsőfokú vagy azzal egyenértékű szakmai képzéssel, a tagállamnak saját választása szerint a 2011. évi ISCED (az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere) 6., 7. és 8. szintjeit, valamint az azzal nagyjából egyenértékű EQF (európai képesítési keretrendszer) 6., 7. és 8. szintjeit kell alapul vennie.
- (15) A fogadási feltételek uniós szinten átfogó, kellő mértékű harmonizációja érdekében a bérkүszőb minimum és maximum szintjét egyaránt meg kell határozni. A tagállamok bérkүszőbüket a munkaerőpiacuk szervezetének és helyzetének, valamint általános bevándorlási politikájuknak megfelelően állapítják meg.
- (16) Azon foglalkozások esetén, ahol a tagállam úgy gondolja, hogy az adott szakmában munkaerőhiány van és a foglalkozás az ISCO (a foglalkozások egységes nemzetközi osztályozása) 1. és 2. főcsoportjába tartozik, alsó bérkүszőböt kell meghatározni.
- (17) A harmadik országbeli állampolgárok javára alsó bérkүszőböt kell megállapítani felsőfokú tanulmányaikat követő bizonyos időszakokra is. Ilyen időszakot az érintett tagállam nemzeti jogának megfelelően minden esetben biztosítani kell, amikor a harmadik országbeli állampolgár ennek az irányelvnek értelmében releváns végzettségi szintet ér el, nevezetesen a 2011. évi ISCED 6., 7. vagy 8. szintjét, vagy az

³⁷

Az Európai Parlament és a Tanács 2016. május 11-i 2016/801/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o.)

EQF szerinti 6., 7. vagy 8. szintet. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor, amikor a harmadik országbeli állampolgár első vagy megújított uniós kékkártyát kérelmez a képesítés megszerzésétől számított három éven belül, továbbá abban az esetben, ha az érintett harmadik országbeli állampolgár az uniós kékkártya első megújítását kérelmezi és az első uniós kékkártyát huszonnégyszáz napnál rövidebb időszakra adták meg. Ezen türelmi időszakok – amelyek egyidejűleg is futhatnak – elteltét követően indokolt elvárás a fiatal szakemberekkel szemben, hogy ezen időszak alatt elegendő szakmai tapasztalatot gyűjtöttek ahhoz, hogy eleget tegyenek a rendes bérkülbszöbök kritériumainak.

- (18) A harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeit, köztük a bérkülbszöbök vonatkozó jogosultsági kritériumokat meg kell határozni. E meghatározás nem célozza a bérek meghatározását, ennél fogva nem szabad eltérnie a tagállami szintű szabályoktól és gyakorlatoktól vagy kollektív szerződésektől és nem használható fel a területen semmilyen harmonizálásra. Ennek az irányelvnek teljes mértékben tiszteletben kell tartania a tagállamoknak különösen a foglalkoztatás, munkaügyek és szociális ügyek terén meglévő hatásköreit.
- (19) Nem szükséges, hogy a harmadik országbeli állampolgár az első uniós kékkártya teljes időtartamára érvényes úti okmánnyal rendelkezzen. Lehetővé kell tenni a harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy uniós kékkártya birtokosként újítsák meg úti okmányukat.
- (20) A tagállamoknak el kell utasítaniuk az uniós kékkártya iránti kérelmet, és lehetővé kell tenni számukra, hogy visszavonják az uniós kékkártyát vagy megtagadják annak megújítását, ha a kérelmező veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget. Az arányosság elvével összhangban a kérelem közrend vagy közbiztonság veszélyeztetése indokával történő elutasításának az érintett személy egyéni viselkedésén kell alapulnia. Ha a harmadik országbeli állampolgár azután válik beteggé vagy rokkanttá, hogy belépését engedélyezték az első tagállam területére, ez a tény nem lehet az uniós kékkártya visszavonásának vagy megújítása elutasításának, valamint második tagállamban az uniós kékkártya meg nem adásának egyedi indoka.
- (21) Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok visszavonhassák vagy megtagadják az uniós kékkártya megújítását olyan esetben, ha az uniós kékkártya birtokos nem tett eleget a mobilitás ebben az irányelvben megfogalmazott feltételeinek, vagy több alkalommal visszaélt a mobilitási jogokkal, például azzal, hogy második tagállamokban uniós kékkártyát kérelmezett és közvetlenül azt követően megkezdte a munkavégzést, pedig nyilvánvaló volt, hogy nem teljesíti annak feltételeit és kérelmét elutasítják.
- (22) Az uniós kékkártya iránti kérelem elutasításával, vagy a kékkártya visszavonásával vagy megújításának megtagadásával kapcsolatos bármely döntés során figyelembe kell venni az eset körülményeit és az arányosság elvét tiszteletben kell tartani. Különösen akkor, ha az elutasítás oka a munkáltató tevékenységével függ össze, kisebb vétség semmiképpen nem képezheti a kérelem elutasításának vagy az engedély visszavonásának vagy megújítása megtagadásának egyedi indokát.
- (23) Ha a fogadás valamennyi feltétele teljesült, a tagállamoknak meghatározott határidőn belül uniós kékkártyát kell kiadniuk. Ha valamely tagállam csak a saját területén ad ki tartózkodási engedélyt, és az ebben az irányelvben a fogadásra vonatkozóan meghatározott valamennyi feltétel teljesül, a tagállamnak meg kell adnia a szükséges vízumot az érintett harmadik országbeli állampolgár részére. Biztosítani kell, hogy az

illetékes hatóságok hatékonyan együttműködjenek a vízum késedelem nélküli megadása érdekében.

- (24) Az uniós kékkártya iránti kérelmek feldolgozására vonatkozó szabályoknak biztosítaniuk kell minden esetben az engedélyek gyors kiadását. Az uniós kékkártya iránti kérelem megvizsgálására rendelkezésre álló feldolgozási idő nem foglalja magában adott esetben a szakmai képesítések elismeréséhez, vagy ha szükséges, a vízum megadásához szükséges időt.
- (25) Az uniós kékkártya formátumának összhangban kell lennie a 1030/2002/EK rendeletben³⁸ foglalt rendelkezésekkel, lehetővé téve a tagállamoknak, hogy azokra a feltételekre vonatkozó információkra utaljanak, amelyek mellett a munkavégzés az adott személy számára engedélyezett.
- (26) Az érintett tagállamnak biztosítani kell, hogy a kérelmezőknek joga legyen az uniós kékkártya iránti kérelem elutasításáról, az uniós kékkártya megújításának megtagadásáról vagy visszavonásáról szóló határozatot bíróság előtt megtámadni. Ez nem érinti olyan közigazgatási hatóság kijelölésének lehetőségét, amely az ilyen határozatot előzetesen közigazgatási szempontból felülvizsgálja.
- (27) Minthogy az uniós kékkártya birtokosai magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók, akik hozzájárulnak a kulcságazatokban jelentkező munkaerő- és készséghiányok megoldásához, a munkaerőpiachoz való hozzáférés elvének kell általánosan érvényesülnie. Olyan körülmények esetén azonban, amikor a nemzeti munkaerőpiacon súlyos zavarok jelentkeznek, mint például egy adott foglalkozást vagy ágazatot érintő magas szintű munkanélküliség, amely korlátozódhat a terület egyes régióira vagy más részeire, lehetővé kell tennie a tagállam részére, hogy az uniós kékkártya kiadása előtt figyelembe vegye munkaerőpiacának helyzetét.
- (28) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy egy adott foglalkozás vagy ágazat tekintetében esetleg a terület bizonyos részén élnek ezzel a lehetőséggel, azt be kell jelenteniük a Bizottságnak részletezve az ilyen, az elkövetkező tizenkét hónapra szóló munkaerő piaci vizsgálat bevezetésére vonatkozó döntést indokoló gazdasági, szociális és egyéb okokat, megismételve a bejelentést minden azt követő tizenkét hónapos időszakra esetében. A tagállamok bevonhatják a szociális partnereket a nemzeti munkaerőpiacukkal kapcsolatos körülmények felmérésébe. Ilyen ellenőrzés nem lehetséges az uniós kékkártya első tagállamban történő megújításakor. A második tagállamban kiadott uniós kékkártyák esetében a munkaerőpiac helyzetének figyelembevétele külön, indokolással ellátott külön bejelentést követően, csak abban az esetben lehetséges, ha az adott tagállam a harmadik országból érkező harmadik országbeli állampolgárok első kérelme tekintetében is bevezette az ellenőrzéseket. Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy élnek ezzel a lehetőséggel, ezt egyértelmű, a kérelmezők és munkáltatók számára hozzáférhető (többek között online) és átlátható módon kell közölniük.
- (29) Ennek az irányelvnek a végrehajtása során a tagállamoknak tartózkodniuk kell a fejlődő országbeli aktív munkaerő-toborzástól a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban. A kulcságazatokban, például az egészségügyi ágazatban ki kell dolgozni az állami és a magánszektor munkáltatóira alkalmazandó etikus munkaerő-felvételi politikákat és elveket. Ez összhangban van az Európai Uniónak az egészségügyi

³⁸

A Tanács 2002. június 13-i 1030/2002/EK rendelete a harmadik országok állampolgárai- tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról (HL L 157., 2002.6.15., 1. o.).

személyzet nemzetközi toborzásának gyakorlatára vonatkozó, 2010-ben elfogadott WHO kódex,³⁹ valamint a fejlődő országokban az egészségügyi dolgozók kritikus hiányának megoldására vonatkozó európai cselekvési programról (2007-2013) szóló 2007. május 14-i tanácsi és tagállami következtetések keretében, továbbá szükség szerint az oktatási ágazat vonatkozásában tett kötelezettségvállalásával is. E politikákat és elveket a körkörös és ideiglenes migrációt szükség szerint elősegítő mechanizmusok, iránymutatások és egyéb eszközök kidolgozásával és alkalmazásával, valamint a magasan szakképzett munkaerő bevándorlásának a fejlődő országokra gyakorolt negatív hatásait minimálisra csökkentő, míg pozitív hatásait maximálisra növelő egyéb intézkedések segítségével kell megerősíteni, az „agyelszívás”, „agyvisszaszívássá” való alakítása érdekében.

- (30) Az erre a célra elismert munkáltatók tekintetében a tagállamok számára választható, egyszerűsített eljárást kell kialakítani. Az elismert munkáltató jogállás bevezetésének különösen az ezen irányelv alapján alkalmazott eljárások és fogadási feltételek terén kell könnyítést eredményeznie – *egyszerűsített eljáráshoz* elvezetve – és a tagállamoknak megfelelő védőintézkedéseket kell bevezetniük a visszaélések kizárása érdekében. Ha egy egyszerűsített eljárás keretében kiadott uniós kékkártya érvényességi időtartama alatt az elismert munkáltatói jogállást visszavonják, az adott uniós kékkártya megújításakor a rendes fogadási feltételeket kell alkalmazni, kivéve, ha a harmadik országbeli állampolgárt egy másik elismert munkáltató foglalkoztatja.
- (31) Az innovatív vállalkozóvá válás elősegítése érdekében az ennek az irányelvnek alapján fogadott harmadik országbeli állampolgárok számára meg kell adni a jogot egyidejűleg önálló vállalkozói tevékenység gyakorlására anélkül, hogy az érintené uniós kékkártya birtokosként élvezett tartózkodási jogukat. E jog nem érinti a fogadási feltételek folyamatos teljesítésének ezen irányelv alapján fennálló kötelezettségét, ezért az uniós kékkártya birtokosnak fenn kell tartania a magas szintű képzettséget igénylő alkalmazotti foglalkozását.
- (32) Az uniós kékkártya birtokosainak biztosított egyenlő bánásmódnak magában kell foglalnia a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁰ 3. cikkében felsorolt szociális biztonsági ágak tekintetében is az egyenlő bánásmódot. Ez az irányelv nem harmonizálja a tagállamok szociális biztonság területén alkalmazott jogszabályait. Az egyenlő elbánás elvének a szociális biztonság terén a hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárokra való alkalmazására szorítkozik.
- (33) A tagállamok közötti mobilitás kérdésében a 1231/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁴¹ kell alkalmazni. Ez az irányelv nem ruházhat nagyobb mértékű jogokat a mobil uniós kékkártya birtokosokra, mint amelyeket a már meglévő uniós jogszabályok a szociális biztonság terén a tagállamok közötti határon átnyúló érdekeltségekkel rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak már megadtak.
- (34) Harmadik országbeli állampolgárok más tagállamban megszerzett szakmai képezéseit az uniós polgárok képezésével azonos módon kell elismerni. A harmadik országban

³⁹ A 2010. május 21-én a 63. Egészségügyi Világközgyűlés alkalmával a [WHA63.16 határozatban](#) elfogadott [Az egészségügyi személyzet nemzetközi toborzásának gyakorlatára vonatkozó WHO kódex](#).

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 883/2004/EK rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

⁴¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1231/2010/EU rendelete a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet harmadik országok e rendeletek által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira való kiterjesztéséről

megszerzett képesítéseket a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁴² megfelelően kell figyelembe venni., amikor harmadik országbeli állampolgár nem szabályozott szakma gyakorlása céljából folyamodik uniós kékkártyáért, a tagállamoknak kerülniük kell túlzott alaki követelmények előírását és a képesítések elismerésére vonatkozó teljes körű eljárás alkalmazását minden olyan esetben, ha egyéb módon beszerezhető annak kielégítő igazolása.

- (35) A nemzetközi védelemre jogosultak által uniós kékkártya birtokosként megszerzett jogok nem érintik azokat a jogokat, amelyeket az érintett személyek a 2011/95/EU irányelv és a genfi egyezmény alapján élveznek abban a tagállamban, amely a „védelemben részesülő” jogállást megadta. A szabályütközések elkerülése érdekében az ennek az irányelv egyenlő bánásmódra és családegyesítésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók az adott tagállamban. Azoknak a személyeknek, akik valamely tagállamban nemzetközi védelemben részesülnek, egy másik tagállamban pedig uniós kékkártya birtokosai, ugyanolyan jogokat kell élvezniük, beleértve a tartózkodási helyük szerinti tagállam állampolgáraival egyenlő bánásmódot is, mint amelyet az uniós kékkártya birtokosai élveznek ez utóbbi tagállamban.
- (36) Ezen irányelv alapvető elemének kell lennie a családegyesítés előnyös feltételeinek biztosítása és a házastársak részére az akadálytalan munkavállalási lehetőség biztosítása a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók vonzásának elősegítése érdekében. E cél elérése érdekében a 2003/86/EK tanácsi irányelvtől való különleges eltérésekről kell rendelkezni. Beilleszkedési feltételek és várakozási idő nem alkalmazható a családegyesítés engedélyezését megelőzően, tekintve, hogy a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók és családjaik nagy valószínűséggel kedvező helyzetből kezdik meg a beilleszkedést a fogadó országban. Azokban az esetekben, amikor a releváns feltételek teljesülnek és a kérelmeket egyidejűleg benyújtották, a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók gyors belépésének megkönnyítése érdekében családtagjaik tartózkodási engedélyét az uniós kékkártya kiadásával egyidejűleg kell megadni.
- (37) A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók Európai Unióba vonzásának és folyamatosan tartózkodásra ösztönzésének érdekében az Unión belüli mozgás, valamint a körkörös migráció lehetővé tétele mellett rendelkezni kell a 2003/109/EK tanácsi irányelvtől⁴³ való eltérésekről is, hogy az uniós kékkártya birtokosai könnyebben megszerezhessék a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást.
- (38) A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók Európai Unió és származási országuk közötti mobilitásának elősegítése érdekében rendelkezni kell a 2003/109/EK irányelvtől való eltérésekről az abban az irányelvben megengedett távolléteknél hosszabb idejű távollétek lehetővé tétele érdekében, miután a harmadik országbeli magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók megszerezték a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást.
- (39) A harmadik országbeli magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók foglalkozási és földrajzi mobilitását úgy kell tekinteni, mint, ami jelentősen hozzájárul Unió-szerte a munkaerőpiac hatékonyságának növeléséhez, a készséghiányok

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

⁴³ A Tanács 2003. november 25-i 2003/109/EK irányelve a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 16., 2004.1.23., 44. o.).

kezeléséhez és a regionális egyenlőtlenségek kiegyensúlyozásához. Az Európai Unión belüli mobilitást meg kell könnyíteni.

- (40) A magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók üzleti utazásait jelenleg övező jogbizonytalanságot a fogalom meghatározásával és olyan tevékenységek jegyzékének létrehozásával kell kezelni, amelyeket mindenképpen gazdasági tevékenységnek kell tekinteni valamennyi tagállamban. Nem megengedhető, hogy a második tagállamok a gazdasági tevékenységet folytató uniós kékkártya birtokosok számára előírják, hogy az első tagállam által kibocsátott uniós kékkártyától eltérő munkavállalási engedéllyel vagy bármely más engedéllyel rendelkezzenek. Ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam adja ki, a kártya birtokosa számára biztosítani kell a jogosultságot arra, hogy az uniós kékkártya alapján gazdasági tevékenység végzése céljából, egy vagy több tagállam területére 180 napos időszakon belül 90 napos időtartamra belépjen és ott tartózkodjon.
- (41) Az uniós kékkártya birtokosai számára lehetővé kell tenni, hogy egyszerűsített feltételek mellett második tagállamba költözzenek, ha ott létező munkaszerződés vagy kötelező érvényű állásajánlat alapján új uniós kékkártya iránt kívánnak folyamodni. Nem megengedhető, hogy a második tagállamok az uniós kékkártya birtokosai számára előírják, hogy bármely más – az első tagállam által kibocsátott uniós kékkártyától eltérő – engedéllyel rendelkezzenek. Amennyiben a kérelmezők az ebben az irányelvben a kérelem benyújtására előírt határidőn belül benyújtják a kérelmet, lehetővé kell tenni, hogy megkezdhessék a munkavállalást. A második tagállamban az uniós kékkártya kibocsátási eljárást egyszerűsíteni kell az első uniós kékkártya kiadásának eljárásához képest; mivel a mobil uniós kékkártya birtokos már végzett az egyik tagállamban bizonyos ideig magas szintű képzettséget igénylő tevékenységet, nincs arra szükség, hogy a második tagállam másodszor is ellenőrizze a kártya kiadásához szükséges részleteket. A mobilitásnak azonban továbbra is keresletvezéreltnek kell maradnia, ezért a második tagállamban elő kell írni érvényes munkaszerződés meglétének követelményét, és a bérnek meg kell felelnie a második tagállam által ezzel az irányelvvel összhangban megállapított bérkészletnek.
- (42) Míg ez az irányelv különleges szabályokról rendelkezik a gazdasági tevékenység céljából második tagállam területére való belépés és ott tartózkodás, valamint második tagállamba azon célból való költözés tekintetében, hogy ott új uniós kékkártyáért folyamodjanak, a személyek határokon átnyúló mozgására irányadó minden más szabályt a schengeni vívmányok releváns rendelkezései szerint kell alkalmazni.
- (43) Ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam adja ki és valamely mobilitási helyzetben, amelyről ez az irányelv rendelkezik, az uniós kékkártya birtokos a 2016/399/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁴ értelmében lépi át a külső határt, a tagállamokat fel kell jogosítani arra, hogy bizonyítékot kérjenek az uniós kékkártya birtokostól, hogy területükre gazdasági tevékenység végzése vagy munkaszerződés vagy kötelező érvényű állásajánlat alapján új uniós kékkártya kérelmezése céljából kíván belépni. Gazdasági tevékenység céljából történő mozgás esetében az érintett tagállamnak lehetővé kell tenni, hogy a tartózkodás gazdasági célját igazoló bizonyítékot, többek között meghívóleveleket,

⁴⁴

Az Európai Parlament és a Tanács 2016. március 9-i 2016/399/EU rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) (HL 77, 2016. 03. 23, p. 1).

belépőjegyeket, vagy a vállalat üzleti tevékenységét és az uniós kékkártya birtokos által az adott vállaltnál betöltött pozíció leírását tartalmazó dokumentumokat kérjen.

- (44) Ha az uniós kékkártya birtokos uniós kékkártya kérelmezése céljából költözik második tagállamba és őt elkísérik családtagjai, az érintett tagállamnak lehetővé kell tenni, hogy bizonyítékot kérjen arra vonatkozólag, hogy jogszerűen tartózkodtak az első tagállamban. Továbbá, a 2016/399/EU rendelet szerinti külső határátlépés esetén, a schengeni *vívmányokat* teljes körűen alkalmazó tagállamoknak ellenőrzést kell végezniük a Schengeni Információs Rendszerben, és meg kell tagadniuk a belépést olyan személyek számára, vagy mozgásukat kifogásolniuk kell, akik tekintetében a belépés vagy tartózkodás megtagadására vonatkozó, az 1987/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁴⁵ említett riasztást adtak ki a rendszerben.
- (45) A nemzetközi védelemben részesülők különböző tagállamokban való tartózkodásának lehetővé tétele céljából szükséges biztosítani, hogy a nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól eltérő tagállamok tájékoztatást kapjanak az érintett személyek védelmének részleteiről, hogy a tagállamok eleget tudjanak tenni a visszaküldés tilalmának elve alapján fennálló kötelezettségeiknek.
- (46) Ha valamely tagállam olyan személyt kíván kiutasítani, aki megszerezte az adott tagállamban az uniós kékkártyát és egyben nemzetközi védelemre jogosult egy másik tagállamban, az érintett személy kiutasítás elleni védelmet élvez a 2011/95/EU irányelv, valamint az 1967. január 31-én, New Yorkban aláírt jegyzőkönyvvvel módosított, 1951. július 28-i, a menekültek helyzetére vonatkozó egyezmény (a genfi egyezmény) 33. cikke alapján.
- (47) Azokban az esetekben, amikor a 2011/95/EU irányelv megengedi valamely nemzetközi védelemre jogosult kiutasítását a tagállamok területéről, a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a releváns forrásokból, köztük adott esetben a nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól, megszereznek minden szükséges információt és a döntést körültekintően mérlegelik, annak garántálása érdekében, hogy az adott jogosult kiutasítására vonatkozó határozat összhangban legyen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikkével.
- (48) Az „agypazarlás” elkerülése érdekében különleges jelentéstételi rendelkezéseket kell hozni az ezen irányelv végrehajtásának nyomon követésére és annak a fejlődő országokban jelentkező, agyelszívó hatásai megállapítására és lehetőség szerinti ellensúlyozására.
- (49) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából történő beutazására és családtagjaik tartózkodására, valamint jogaikra vonatkozó külön eljárás bevezetését a tagállamok nem tudják megfelelően megvalósítani, különösen a tagállamok közötti, az Európai Unió vonzerejének jobb kiaknázását szolgáló mobilitásuk, továbbá a tagállamokban egyértelmű és egységes fogadási kritériumok biztosítása terén, és ezért e célok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, az Európai Unió az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. A cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl a célok eléréséhez szükséges mértéket. Ez az irányelv tiszteletben

⁴⁵

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1987/2006/EK rendelete a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról (HL L 381., 2006.12.28., 4. o.).

tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 6. cikke által elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartájában kifejezett elveket.

- (50) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának⁴⁶ megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben a nemzeti jogba ültetési intézkedésekről szóló értesítéshez egy vagy több, az irányelv és nemzeti jogba ültetési jogszabályaik megfelelő részei közötti összefüggést magyarázó dokumentumot csatolnak. A jogalkotó szerint ennek az irányelvnek a vonatkozásában ilyen dokumentumok megküldése indokolt.
- (51) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belüli helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével, valamint 4a. cikke (1) bekezdéséével összhangban, az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (52) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (53) A 2009/50/EK irányelvet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv meghatározza:

- a) a harmadik országbeli állampolgárok három hónapnál hosszabb időtartamra, magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából a tagállamok területére történő beutazására és tartózkodására és jogaira, valamint családtagjaik beutazására és tartózkodására alkalmazandó feltételeket;
- b) az a) pont szerinti, harmadik országbeli állampolgároknak és családtagjaiknak az elsőként számukra uniós kékkártyát megadó tagállamtól eltérő tagállamba történő beutazásának és tartózkodásának feltételeit.

⁴⁶

HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „harmadik országbeli állampolgár”: minden olyan személy, aki nem a Szerződés 20. cikkének (1) bekezdése értelmében vett uniós állampolgár;
- b) „magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás”: olyan személy munkavállalása, aki:
 - másvalakinek az irányítása alatt vagy másvalaki számára végzett valódi és tényleges munkavégzés céljából az adott tagállamban munkavállalóként a nemzeti munkajogi jogszabályok vagy a nemzeti gyakorlat szerinti védelemben részesül, a jogviszonyra való tekintet nélkül;
 - fizetést kap; és
 - rendelkezik a szükséges kompetenciával, amelyet felsőfokú szakmai képesítés bizonyít.
- c) „uniós kékkártya”: az „uniós kékkártya” elnevezést viselő tartózkodási engedély, amely birtokosát ezen irányelv értelmében valamely tagállam területén tartózkodásra és munkavégzésre jogosítja fel;
- d) „első tagállam”: az a tagállam, amely a harmadik országbeli állampolgárnak először adja meg az „uniós kékkártyát”;
- e) „második tagállam”: az első tagállamtól eltérő minden olyan tagállam, amelyben az uniós kékkártya birtokos gyakorolni kívánja vagy gyakorolja az ezen irányelv szerinti mobilitáshoz való jogot;
- f) „családtag”: a 2003/86/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti harmadik országbeli állampolgár;
- g) „felsőfokú szakmai képesítés”: olyan képesítés, amelyet felsőfokú képesítés megszerzését tanúsító okirat vagy felsőfokú szakmai képzettség igazol;
- h) „felsőfokú képesítés”: bármely olyan oklevél, bizonyítvány vagy egyéb okirat, amelyet az illetékes hatóság középfokú képzést követő felsőfokú oktatási vagy azzal egyenértékű felsőfokú képzési program – vagyis az oktatási létesítmény helye szerinti állam által felsőoktatási intézményként vagy azzal egyenértékű felsőfokú képzést nyújtó intézményként elismert intézmény által kínált kurzusok – sikeres elvégzésének tanúsítása céljából állított ki, amennyiben a képesítés megszerzéséhez szükséges tanulmányi idő legalább három év, valamint a képesítés a nemzeti jog szerint megfelel a 2011. évi ISCED (az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere) 6. szintjének, vagy az európai képesítési keretrendszer (EQF) 6. szintjének;
- i) „felsőfokú szakmai képzettség”: képzettség, amelyet legalább hároméves, a felsőfokú képesítéssel összehasonlítható olyan szakmai tapasztalat igazol, amely a munkaszerződésben vagy a kötelező érvényű állásajánlatban meghatározott szakma vagy ágazat terén releváns;
- j) „szakmai tapasztalat”: az érintett foglalkozás tényleges és jogszerű gyakorlása;
- k) „szabályozott szakma”: a 2005/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti szabályozott szakma.

- l) „gazdasági tevékenység”: a munkáltató üzleti érdekeihez fűződő ideiglenes tevékenység, például belső és külső üzleti tárgyalásokon, konferenciákon és szemináriumokon való részvétel, gazdasági ügyletek tárgyalása, értékesítési vagy marketing tevékenységek végzése, belső vagy ügyfeleknél végzett auditálás, üzleti lehetőségek felkutatása vagy képzésen való részvétel;
- m) „nemzetközi védelem”: a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke a) pontjában meghatározott védelem.

3. cikk

Hatály

- (1) Ezt az irányelvet azon harmadik országbeli állampolgárokra kell alkalmazni, akik magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából kérelmezik valamely tagállam területére történő befogadásuk engedélyezését, vagy oda befogadást nyertek.
- (2) Ez az irányelv nem alkalmazandó olyan harmadik országbeli állampolgárokra:
 - a) akik nemzetközi védelmet kérnek és a jogállásukról szóló határozat meghozatalára várnak, vagy akik a 2001/55/EK tanácsi irányelvvel⁴⁷ összhangban átmeneti védelemben részesülnek valamely tagállamban;
 - b) akik védelmet kérnek a tagállam nemzeti joga, nemzetközi kötelezettségei vagy gyakorlata alapján és a jogállásukra vonatkozó határozatra várnak, vagy akik a tagállam nemzeti joga, nemzetközi kötelezettségei vagy gyakorlata alapján védelemben részesülnek;
 - c) akik kutatási projektek végzése céljából, a 2016/801/EU irányelv értelmében vett kutatóként kérelmeznek tartózkodást;
 - d) akik a 2003/109/EK irányelv szerinti „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást élveznek valamely tagállamban, és alkalmazotti vagy önálló vállalkozói minőségben gazdasági tevékenység folytatása céljából gyakorolják a valamely másik tagállambeli tartózkodáshoz való jogukat;
 - e) akik a kereskedelem és beruházások terén tevékenykedő természetes személyek egyes kategóriái belépésének és átmeneti tartózkodásának megkönnyítését szolgáló nemzetközi megállapodásban foglalt kötelezettségvállalás alapján lépnek be valamely tagállamba, kivéve azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akiknek belépését a tagállam területére vállalaton belüli áthelyezés keretében engedélyezték a 2014/66/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁸ értelmében;

⁴⁷

A Tanács 2001. július 20-i 2001/55/EK irányelve a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

⁴⁸

Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/66/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 157., 2014.5.27., 1. o.).

- f) akiket valamely tagállam területére a 2014/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁹ alapján idénymunkásként fogadtak be;
 - g) akiknek a kiutasítását ténybeli vagy jogi indokok alapján felfüggesztették;
 - h) akik a 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵⁰ hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok, addig, amíg az érintett tagállam területén kiküldetésben tartózkodnak;
 - i) akik az Európai Unió és tagállamai, valamint harmadik országok közötti megállapodások értelmében a szabad mozgás tekintetében az uniós polgárokéval megegyező jogokat élveznek.
- (3) Ez az irányelv nem érinti az Európai Unió és tagállamai, illetve a tagállamok és egy vagy több harmadik ország közötti bármely olyan megállapodást, amely – annak érdekében, hogy az adott megállapodást aláíró fejlődő országok emberi erőforrásainak védelmével biztosítsa a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban való etikus munkaerő-toborzást – felsorolja azon szakmákat, amelyek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.
- (4) A tagállamok harmadik országbeli állampolgárok számára magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából az uniós kékkártyától eltérő engedélyt nem adhatnak ki.

4. cikk

Kedvezőbb feltételeket biztosító rendelkezések

- (1) Ez az irányelv nem érinti az alábbiakban foglalt kedvezőbb rendelkezéseket:
- a) az uniós jog, beleértve az egyrészről az Unió vagy az Unió és tagállamai, másrészről egy vagy több harmadik ország között kötött két- vagy többoldalú megállapodásokat;
 - b) egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország között ennek az irányelvnek a hatálybalépését megelőzően kötött két- vagy többoldalú megállapodások.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az irányelv 10., 14., 15., 16. cikke, valamint 17. cikk (5) bekezdése tekintetében kedvezőbb feltételeket biztosító rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn.

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/36/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 94., 2014.3.28., 375. o.).

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1996. december 16-i 96/71/EK irányelve a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről (HL L 18., 1997.1.21., 1. o.).

II. fejezet

A FOGADÁS, VALAMINT AZ ENGEDÉLY MEGTAGADÁSÁNAK ÉS VISSZAVONÁSÁNAK FELTÉTELEI

5. cikk

A fogadás kritériumai

- (1) Azon harmadik országbeli állampolgárnak, aki uniós kékkártyát kérelmez:
 - a) az érintett tagállamban legalább hat hónapos időtartamú érvényes munkaszerződést vagy magas szintű képzettséget igénylő munkakörre vonatkozó, a nemzeti jog szerint kötelező érvényű állásajánlatot kell bemutatnia;
 - b) szabályozott szakmák esetében olyan dokumentumot kell bemutatnia, amellyel igazolja, hogy teljesíti a nemzeti jog szerinti munkaszerződésben vagy kötelező érvényű állásajánlatban meghatározott szabályozott szakma uniós polgárok általi gyakorlására vonatkozó, nemzeti jogban megállapított feltételeket;
 - c) nem szabályozott szakmák esetében be kell mutatnia a felsőfokú szakmai képesítést tanúsító okiratokat;
 - d) a nemzeti jog szerint meghatározott érvényes úti okmányt, szükség esetén vízumkérelmet vagy érvényes vízumot vagy – adott esetben – érvényes tartózkodási engedélyt vagy hosszú idejű tartózkodásra jogosító vízumot kell bemutatnia;
 - e) igazolást kell bemutatnia, hogy valamennyi olyan kockázattal szemben, amely ellen az érintett tagállam állampolgárait általában biztosítják, rendelkezik betegbiztosítással vagy – amennyiben azt a nemzeti jog előírja – kérelmezte azt minden olyan időszakra vonatkozóan, amikor a munkaszerződéshez kapcsolódóan vagy abból eredően nem nyújtanak ilyen biztosítási fedezetet vagy annak megfelelő ellátási jogosultságokat;
- (2) Az (1) bekezdés szerinti feltételeken túl a munkaszerződésben vagy kötelező érvényű állásajánlatban meghatározott havi vagy éves munkabéréből származó egyévi bruttó munkabére nem lehet alacsonyabb, mint a tagállamok által e célból meghatározott és közzétett nemzeti bérkűszöb. A tagállamok által megállapított bérkűszöbnek az érintett tagállamban a bruttó éves átlagbér legalább 1.0-szeresét el kell érnie, de legfeljebb 1,4-szerese lehet.
- (3) A tagállamok előírják, hogy az érintett foglalkozási ágazatokban a vonatkozó jogszabályokban, kollektív szerződésekben vagy gyakorlatokban a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás tekintetében meghatározott valamennyi feltétel teljesüljön.
- (4) A (2) bekezdéstől eltérve és azokban a szakmákban történő foglalkoztatásra vonatkozóan, amelyekben különösen nagy szükség van a harmadik országbeli munkavállalókra, és amelyek az ISCO 1. és 2. főcsoportjához tartoznak, a bérkűszöb az érintett tagállamban a (2) bekezdésnek megfelelően meghatározott bérkűszöb 80 %-a.

- (5) A (2) bekezdéstől eltérve, azon harmadik országbeli állampolgárok esetében, akik felsőfokú képesítésüket az uniós kékkártya iránti kérelmük benyújtását megelőző három évnél nem régebben szerezték, a bérkülös az érintett tagállamban a (2) bekezdésnek megfelelően meghatározott bérkülös 80 %-a lehet. A hároméves időtartamot a felsőfokú képesítések minden újabb szintjének elérését követően ismét alkalmazni kell.

Az e bekezdés első albekezdésében említett bérkülösöt minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor a hároméves időszak alatt első uniós kékkártya kiadására vagy megújítására vonatkozó kérelmet nyújtanak be. Azokban az esetekben, amikor a hároméves időszak alatt kiadott uniós kékkártyát a hároméves időszak lejártá után megújítják, a (2) bekezdésben említett bérkülösöt kell alkalmazni. Abban az esetben azonban, amikor a hároméves időszak alatt kiadott első uniós kékkártyát 24 hónapnál rövidebb időszakra adták ki, az első megújításkor az e bekezdés első albekezdésében említett első bérkülösöt kell alkalmazni.

- (6) A tagállamok megkönnyítik az (1) bekezdés c) pontja szerinti releváns felsőfokú szakmai képesítést tanúsító dokumentumok érvényesítését és elismerését.
- (7) A tagállamok elutasítják azoknak a harmadik országbeli állampolgároknak a kérelmét, akik a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget veszélyeztető személynek minősülnek.
- (8) A tagállamok előírhatják, hogy a harmadik országbeli állampolgár adja meg az érintett tagállam területén lévő címét.

Ha valamely tagállam nemzeti joga úgy rendelkezik, hogy a kérelem előterjesztésének időpontjában a címet meg kell adni, de az érintett harmadik országbeli állampolgár még nem tudja, hol fog lakni, a tagállamok elfogadják egy ideiglenes lakcím megadását. Ilyen esetben a harmadik országbeli állampolgárnak legkésőbb az uniós kékkártya 8. cikk szerinti kiadásakor kell állandó lakcímét megadnia.

6. cikk

Az elutasítás indokai

- (1) A tagállamok az uniós kékkártya iránti kérelmet az alábbi körülmények bármelyikének fennállása esetén elutasítják:
- a) amennyiben a kérelmező nem felel meg az 5. cikkben megállapított feltételeknek;
 - b) amennyiben a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték, meghamisították vagy megmásították.
- (2) Olyan körülmények esetén, amikor munkaerőpiacukon súlyos zavarok jelentkeznek, mint például egy adott foglalkozást vagy ágazatot érintő magas szintű munkanélküliség, amely területük egy adott részére korlátozódhat, a tagállamok ellenőrizhetik, hogy a kérdéses megüresedett állás nem tölthető-e be tagállami vagy uniós munkaerő, illetve az adott tagállamban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár által, aki az uniós vagy nemzeti jog értelmében már munkaerőpiacára belépett vagy olyan huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek által, akik a 2003/109/EK irányelv III. fejezetével

összhangban magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából az adott tagállamba kívánnak költözni.

Az érintett tagállam bejelenti a Bizottságnak a harmadik országokból érkező harmadik országbeli állampolgárok tekintetében, egy adott foglalkozásra vagy ágazatra, az elkövetkező 12 hónapra vonatkozó ilyen ellenőrzés bevezetésére irányuló szándékát, amely korlátozódhat területének egy adott részére, továbbá közli a Bizottsággal az e döntést indokoló valamennyi releváns okot. Az ellenőrzés minden 12 hónappal történő meghosszabbítása esetén a tagállamnak újabb, indokolással ellátott értesítést kell küldenie.

- (3) A tagállamok elutasíthatják az uniós kékkártya iránti kérelmet, amennyiben:
- a) a munkáltató nem teljesítette a társadalombiztosításra, az adózásra, a munkavállalói jogokra vagy a munkakörülményekre vonatkozó jogi kötelezettségeit;
 - b) a munkáltató üzleti vállalkozása a nemzeti fizetéseképtelenségi jogszabályok értelmében felszámolás alatt áll vagy állt, vagy nem folytat gazdasági tevékenységet; vagy
 - c) a munkáltatót illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatása miatt a 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵¹ 9. cikkével összhangban, vagy be nem jelentett munkavégzés vagy jogszerűtlen foglalkoztatás miatt a nemzeti jog alapján szankcióval sújtották.
- (4) A tagállamok elutasíthatják az uniós kékkártya iránti kérelmeket annak érdekében, hogy a származási országokban biztosítsák az etikus munkaerő-toborzást a szakképzett munkavállalók hiányával küzdő ágazatokban.
- (5) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, a kérelem elutasításáról szóló bármely döntés meghozatalakor figyelembe veszik az eset sajátos körülményeit, és tiszteletben tartják az arányosság elvét.

7. cikk

Az Uniós kékkártya visszavonása vagy megújításának megtagadása

- (1) A tagállamok az alábbi esetekben az Uniós kékkártyát visszavonják vagy megújítását megtagadják:
- a) az uniós kékkártyát vagy a bemutatott dokumentumokat csalárd módon szerezték vagy meghamisították vagy megmásították;
 - b) ha a harmadik országbeli állampolgár már nem rendelkezik magas szintű képzettséget igénylő munkavállalásra vonatkozó érvényes munkaszerződéssel, vagy ha az 5. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában előírt képesítés vagy munkabére már nem felel meg az 5. cikk (2), (4) vagy (5) bekezdésében meghatározott, adott esetben alkalmazandó bérkülöbségnek, a 14. cikk sérelme nélkül.

⁵¹

Az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i 2009/52/EK irányelve az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról (HL L 168., 2009.6.30., 24. o.).

- (2) A tagállamok az ezen irányelv alapján kiállított Uniós kékkártyát az alábbi körülmények bármelyikének fennállása esetén visszavonhatják, illetve megtagadhatják annak megújítását:
- a) közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból;
 - b) adott esetben, ha a munkáltató nem teljesítette a társadalombiztosításra, az adózásra, a munkavállalói jogokra vagy a munkakörülményekre vonatkozó jogi kötelezettségeit;
 - c) ha az érintett foglalkozási ágazatokban a vonatkozó jogszabályokban, kollektív szerződésekből vagy gyakorlatokban a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás tekintetében meghatározott feltételek már nem teljesülnek;
 - d) ha a harmadik országbeli állampolgár nem közölte a 13. cikk (1) bekezdésében, vagy adott esetben a 14. cikk (3) bekezdésében említett változásokat;
 - e) ha a harmadik országbeli állampolgár már nem rendelkezik érvényes úti okmánnyal;
 - f) ha a harmadik országbeli állampolgár nem tesz eleget az e fejezetben a mobilitásra vonatkozóan megállapított feltételeknek, vagy ismételten visszaélészerűen él az e fejezetben foglalt, mobilitásra vonatkozó rendelkezésekkel.

Ha az uniós kékkártyát a (2) bekezdés e) pontja alapján visszavonják vagy nem újítják meg, a tagállamok az uniós kékkártya visszavonása vagy meg nem újítása előtt észszerű határidőt tűznek ki az érintett harmadik országbeli állampolgár számára érvényes úti okmány beszerzésére és bemutatására.

- (3) A 13. cikk (1) bekezdése és a 14. cikk (3) bekezdése szerinti közlés elmaradása nem minősül elegendő oknak az uniós kékkártya visszavonására vagy megújításának megtagadására, amennyiben a kártya birtokosa bizonyítja, hogy a közlés tőle független okból kifolyólag nem jutott el az illetékes hatóságokhoz.
- (4) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, az uniós kékkártya visszavonásáról vagy a meghosszabbításának megtagadásáról szóló bármely döntés meghozatalakor figyelembe kell venni az eset sajátos körülményeit és tiszteletben kell tartani az arányosság elvét.

III. fejezet

UNIÓS KÉKKÁRTYA ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ ELJÁRÁS

8. cikk

Uniós kékkártya

- (1) Az 5. cikkben megállapított követelményeket teljesítő harmadik országbeli állampolgárok számára, akik esetében nem áll fenn a 6. cikk szerinti elutasítási indok, ki kell állítani az uniós kékkártyát.

Ha egy tagállam kizárólag a saját területén ad ki tartózkodási engedélyt, és a harmadik országbeli állampolgár eleget tesz az irányelvben szereplő valamennyi

beutazással kapcsolatos feltételnek, a tagállamnak ki kell adnia az igényelt vízumot az érintett személy számára.

- (2) A tagállamok az uniós kékkártya tekintetében egységes, legalább 24 hónapos időtartamú érvényességi időszakot állapítanak meg. Abban az esetben, ha a munkaszerződés ennél rövidebb időszakra szól, akkor az uniós kékkártyát a munkaszerződés időtartamát legalább három hónappal meghaladó időtartamra kell kiállítani. Az uniós kékkártya megújítása esetén az érvényességi időtartamnak legalább 24 hónapnak kell lennie.
- (3) A tagállamok illetékes hatóságai az 1030/2002/EK rendeletben meghatározott egységes formátum alkalmazásával állítják ki az uniós kékkártyát. E rendelet melléklete a) pontjának 7.5–9. alpontjával összhangban a tagállamok az uniós kékkártyán feltüntetik a munkaerő-piaci hozzáférés ezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében megállapított feltételeit. A tagállamok a tartózkodási engedély „engedély típusa” rovatába beírják az „uniós kékkártya” szavakat.
- (4) Ha valamely tagállam olyan harmadik országbeli állampolgárnak ad ki uniós kékkártyát, akit nemzetközi védelemben részesített, az érintett harmadik országbeli állampolgár uniós kékkártyája „Megjegyzések” rovatába a következő megjegyzést vezeti be: „[a tagállam neve] a kártya birtokosát [dátum]-án nemzetközi védelemben részesítette”. Amennyiben az adott tagállam visszavonja az uniós kékkártya birtokos által élvezett nemzetközi védelmet, a szükséges esetekben ezt a megjegyzést nem tartalmazó új uniós kékkártyát bocsát ki.
- (5) Ha egy tagállam olyan harmadik országbeli állampolgár részére bocsát ki uniós kékkártyát, aki egy másik tagállamban nemzetközi védelemben részesül, az uniós kékkártyát kiadó tagállam a „[a tagállam neve] a kártya birtokosát [dátum]-án nemzetközi védelemben részesítette” megjegyzést rávezeti az uniós kékkártyára.

Mielőtt a tagállam rávezeti az uniós kékkártyára ezt a megjegyzést, a megjegyzésben megemlítendő tagállamot értesíti az uniós kékkártya kiadásáról és felkéri az adott tagállamot információ szolgáltatására, hogy az uniós kékkártya birtokos továbbra is jogosult-e a nemzetközi védelemre. A megjegyzésben említett tagállam a megkeresés kézhezvételét követő egy hónapon belül válaszol a megkeresésre. Ha a nemzetközi védelmet jogerős határozattal visszavonták, az uniós kékkártyát kibocsátó tagállam nem vezeti rá a kártyára ezt a megjegyzést.

Amennyiben az uniós kékkártya birtokos nemzetközi védelméért viselt felelősség a vonatkozó nemzetközi jogi aktusokkal és a nemzeti törvényekkel összhangban átszállt a tagállamra, miután az uniós kékkártyát az első albekezdésnek megfelelően kiadta, az adott tagállam az átszállást követő három hónapon belül megfelelően módosítja a megjegyzést.

- (6) Érvényességi időtartama alatt az uniós kékkártya feljogosítja birtokosát, hogy:
 - a) az uniós kékkártyát kiállító tagállam területére beutazzon, ismételten beutazzon, illetve ott tartózkodjon;
 - b) élvezze az ezen irányelvben elismert jogokat.

9. cikk

Fogadási kérelem

- (1) A tagállamok határozzák meg, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak vagy munkáltatójának kell-e benyújtani az uniós kékkártya iránti kérelmet. A tagállamok úgy is dönthetnek, hogy a kérelmet ezek bármelyike benyújthatja.
- (2) A harmadik ország érintett állampolgárának lakóhelye akár azon tagállam területén kívül található, amelybe be kíván lépni, akár már jogszerűen az adott tagállam területén tartózkodik, a kérelmet figyelembe kell venni és meg kell vizsgálni.

10. cikk

Eljárási biztosítékok

- (1) A tagállamok illetékes hatóságai határozatot hoznak az uniós kékkártya iránti kérelemről, és erről az érintett tagállam nemzeti jogában előírt értesítési eljárásoknak megfelelően írásban értesítik a kérelmezőt. Az értesítést legkésőbb a kérelem benyújtását követő hatvan napon belül meg kell tenni.
Amennyiben a munkáltató a 12. cikk szerint elismert munkáltató, az értesítést legkésőbb a kérelem benyújtását követő harminc napon belül kell megtenni.
- (2) A kérelem bonyolultságával összefüggő kivételes és kellően indokolt körülmények esetén a tagállamok az (1) bekezdésben említett időszak maximális időtartamát harminc nappal meghosszabbíthatják. A kérelmezőt a meghosszabbításról az időszak maximális időtartamának lejárta előtt tájékoztatják.
- (3) Ha a kérelem alátámasztására megadott információk és dokumentumok nem megfelelőek és nem elegendőek, az illetékes hatóságok tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy milyen további információra van szükség, és észszerű határidőt állapítanak meg annak benyújtására. Az (1) bekezdésben említett határidőt fel kell függeszteni addig, amíg a hatóságok meg nem kapják a kért további információt és dokumentumokat. Ha a további információkat vagy dokumentumokat nem nyújtják be a határidőn belül, a kérelem elutasítható.
- (4) A vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti értesítési eljárásoknak megfelelően írásban kell értesíteni az érintett harmadik országbeli állampolgárt, illetve adott esetben a munkáltatóját az uniós kékkártya iránti kérelmet elutasító, vagy az uniós kékkártya megújítását megtagadó vagy azt visszavonó határozatról. Az értesítésben meg kell jelölni a határozat indokait, valamint azt az illetékes hatóságot, amelyhez fellebbezést lehet benyújtani, továbbá a fellebbezés benyújtásának határidejét. A tagállamok a nemzeti joggal összhangban kötelesek hatékony jogorvoslati lehetőséget biztosítani.
- (5) A kérelmező az uniós kékkártya érvényességének lejáratát megelőzően megújítási kérelmet nyújthat be. A tagállamok az uniós kékkártya lejáratát megelőző maximum hatvannapos határidőt állapíthatnak meg a megújítási kérelem benyújtására.
- (6) Amennyiben az uniós kékkártya engedély érvényessége a megújítási eljárás alatt jár le, a tagállamok engedélyezik a harmadik országbeli állampolgár számára a területükön való tartózkodást addig, amíg az illetékes hatóságok meghozzák a kérelemről szóló határozatot.

11. cikk

Díjak

A tagállamok által a kérelmek feldolgozása ellenében kért díjak mértéke nem lehet aránytalan vagy eltúlzott.

12. cikk

Elismert munkáltatók

- (1) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az uniós kékkártya megszerzését elősegítő egyszerűsített eljárások alkalmazása céljából nemzeti jogukkal és közigazgatási gyakorlatukkal összhangban a munkáltatók elismerésére vonatkozó eljárásokról rendelkeznek.

Amennyiben valamely tagállam úgy dönt, hogy elismerési eljárásokról rendelkezik, világos és átlátható információt köteles nyújtani az érintett munkáltatóknak többek között a jóváhagyás feltételeiről és kritériumairól, az elismerés érvényességének időtartamáról és a feltételeknek való meg nem felelés következményeiről, beleértve a kékkártya esetleges visszavonását és meg nem újítását, illetve az alkalmazandó szankciókat.

Az elismerési eljárások a munkáltatók számára nem vonhatnak magukkal aránytalan vagy eltúlzott adminisztratív terhet és költségeket.

- (2) A tagállamok az (1) bekezdés szerint megtagadhatják valamely munkáltató elismerését, ha a munkáltatóra jogszerűtlenül tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatása miatt a 2009/52/EK irányelv alapján szankciót róttak ki.

Az egyszerűsített eljárások magukban foglalják a kérelmek 10. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerinti feldolgozását. A kérelmezők mentesülnek az 5. cikk (1) bekezdésének c) és e) pontjaiban, valamint az 5. cikk (8) bekezdésében említett tanúsító dokumentumok bemutatásának kötelezettsége alól.

- (3) A tagállamok gondoskodnak az esetleges visszaélések megelőzésére szolgáló intézkedésekről. Ilyen intézkedések közé tartozhat a rendszeres időközönként végzett nyomon követés és értékelés, valamint adott esetben a nemzeti joggal vagy közigazgatási gyakorlattal összhangban végzett szemle.

A tagállamok egyéb intézkedések mellett megtagadhatják az elismert munkáltatói jogállás megújítását, vagy dönthetnek úgy, hogy visszavonják azt, ha a munkáltató nem tett eleget az ezen irányelv alapján fennálló kötelezettségeinek, vagy ha az elismerést csalárd módon szerezte meg.

IV. fejezet

JOGOK

13. cikk

Munkaerőpiacra való belépés

- (1) Az uniós kékkártya birtokosai számára magas szintű képzettséget igénylő munkavállaláshoz teljes körű hozzáférést kell biztosítani az érintett tagállamban. A tagállamok előírhatják számukra, hogy a nemzeti jog által meghatározott előírások szerint közöljék a munkáltató megváltozását, illetve az 5. cikkben meghatározott befogadási feltételek teljesülését érintő változásokat.
A közlési eljárás nem függeszti fel az uniós kékkártya birtokos munkavállalásra vonatkozó jogát.
- (2) Az 5. cikkben megállapított befogadási feltételek sérelme nélkül az uniós kékkártya birtokosai önálló vállalkozói tevékenységet folytathatnak a magas szintű képzettséget igénylő alkalmazotti foglalkoztatásuk mellett.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve, a tagállamok foglalkoztatási korlátozásokat tarthatnak fenn azokban az esetekben, amikor e foglalkoztatási tevékenységek hatósági feladatok gyakorlásában való részvétellel járnak és általános állami érdek védelméért vállalt felelősséget foglalnak magukban.
- (4) Ezt a cikket a csatlakozási okmányok vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott, uniós preferencia elvének sérelme nélkül kell alkalmazni.

14. cikk

Átmeneti munkanélküliség

- (1) A munkanélküliség önmagában nem indokolhatja az uniós kékkártya visszavonását, kivéve, ha a munkanélküliség időtartama meghalad három egymást követő hónapot, vagy ha a munkanélküliség az uniós kékkártya érvényességi időtartama alatt egyénél többször fordul elő.
- (2) Az (1) bekezdésben említett időszak alatt az uniós kékkártya birtokosa a 13. cikkben megállapított feltételeknek megfelelően munkát kereshet és vállalhat.
- (3) Az uniós kékkártya birtokosa a vonatkozó nemzeti eljárásoknak megfelelően értesíti a tartózkodási hely szerinti tagállam illetékes hatóságait a munkanélküliség időszakának kezdetéről és adott esetben a végétől.

15. cikk

Egyenlő bánásmód

- (1) Az uniós kékkártya birtokosai az alábbiak tekintetében az uniós kékkártyát kiállító tagállam állampolgáraival egyenlő bánásmódot élveznek:

- a) a munkavállalás feltételei, beleértve a munkavállaló minimális életkorát, továbbá a munkakörülmények, köztük a fizetés, a munkaviszony megszüntetése, a munkaidő, a szabadság és a szabadnapok, valamint a munkahelyi egészségügyi és biztonsági követelmények;
 - b) egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy a munkaadókat képviselő szervezetekbe történő belépés szabadsága, illetve bármely olyan szervezetbe való belépés szabadsága, amelynek tagjait egy adott munkakörben foglalkoztatnak, beleértve az ilyen szervezetek által biztosított előnyöket és jogokat is, a közrendre és a közbiztonságra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül;
 - c) oktatás és szakképzés;
 - d) oklevelek, bizonyítványok és egyéb szakmai képesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban;
 - e) a szociális biztonság ágai, a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében meghatározottak szerint;
 - f) az árukhoz és szolgáltatásokhoz, illetve a nyilvánosság számára elérhető árukkal és szolgáltatásokkal való ellátottsághoz való hozzáférés, ideértve a lakásszerzési eljárásokat is, valamint a munkaügyi hivatalok által biztosított tájékoztató és tanácsadási szolgáltatásokat is.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontját illetően az érintett tagállamok korlátozhatják az egyenlő bánásmódot a tanulmányi és megélhetési juttatások és hitelek, a közép- és felsőfokú oktatás és szakképzés céljára nyújtott egyéb juttatások és hitelek tekintetében. A középfokú oktatást követő képzésekhez és a felsőoktatáshoz való hozzáférés a nemzeti jog szerint különleges előfeltételekhez köthető.
- Az (1) bekezdés f) pontját illetően az érintett tagállam a lakásszerzési eljárások tekintetében korlátozhatja az egyenlő bánásmódot. Ez a rendelkezés nem sérti a szerződéskötés szabadságát, az uniós és nemzeti joggal összhangban.
- (3) Azok az uniós kékkártya birtokosai, akik harmadik országba költöznek, illetve az ő harmadik országban tartózkodó, az uniós kékkártya birtokos után jogokat élvező túlélő hozzátartozóik a nyugdíjkorhatár elérése, rokkantság vagy halál esetén az uniós kékkártya birtokos korábbi munkaviszonyán alapuló és a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében említett jogszabályok szerint szerzett kötelező nyugdíjban részesülnek az érintett tagállamok harmadik országba költöző állampolgáraitra vonatkozókkal azonos feltételek mellett és mértékben.
- (4) Az (1) bekezdésben meghatározott, egyenlő bánásmódhoz való jog nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a 7. cikkkel összhangban visszavonják az uniós kékkártyát vagy megtagadják annak megújítását.
- (5) Ez a cikk nem alkalmazandó azon uniós kékkártya birtokosokra, akik az uniós jog alapján az érintett tagállamban a szabad mozgáshoz való jog jogosultjai.
- (6) Ezt a cikket csak akkor kell nemzetközi védelemben részesülő uniós kékkártya birtokosokra alkalmazni, amikor a nekik nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól eltérő tagállamban tartózkodnak.

Családtagok

- (1) A 2003/86/EK tanácsi irányelv az e cikkben meghatározott eltérésekkel alkalmazandó.
- (2) A 2003/86/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésétől és 8. cikkétől eltérve, a családegyesítés nem tehető függővé attól a követelménytől, hogy az uniós kékkártya birtokosának megalapozott kilátásai legyenek a letelepedési jogosultság megszerzésére, valamint minimális tartózkodási idővel rendelkezzen.
- (3) A 2003/86/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésétől és 7. cikke (2) bekezdésének második albekezdésétől eltérve, az e cikkekben említett beilleszkedési feltételek és intézkedések csak az érintett személyek családegyesítési kérelmének elfogadását követően alkalmazhatók.
- (4) A 2003/86/EK irányelv 5. cikke (4) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, azokban az esetekben, ha a családegyesítés feltételei teljesülnek és ezzel egyidejűleg benyújtották a kérelmeket, a családtagok részére a tartózkodási engedélyeket az uniós kékkártya kiadásával egyidejűleg kell megadni. Ha a családtagok azt követően csatlakoznak az uniós kékkártya birtokoshoz, hogy az megkapta az uniós kékkártyát, és a családegyesítés feltételei teljesülnek, a tartózkodási engedélyeket legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától számított hatvan napon belül meg kell adni.
- (5) A 2003/86/EK irányelv 13. cikke (2) és (3) bekezdésétől eltérve, a családtagoknak megadott tartózkodási engedély érvényességi időtartama – amennyiben úti okmányaik érvényességi időtartama ezt lehetővé teszi – azonos az uniós kékkártya érvényességi időtartamával.
- (6) A 2003/86/EK irányelv 14. cikke (1) bekezdésének b) pontjától és (2) bekezdésétől eltérve a munkaerő-piaci hozzáférés tekintetében a tagállamok nem alkalmazhatnak határidőt. Az ezen irányelv 13. cikke (3) bekezdésében említett korlátozások sérelme nélkül a családtagok részére az érintett tagállamban hozzáférést kell biztosítani alkalmazotti vagy önálló vállalkozói tevékenység végzéséhez.

A családtagoknak a munkavállaláshoz való hozzáférés megadása előtt a tagállamok ellenőrizhetik, hogy a kérdéses megüresedett állás nem tölthető-e be tagállami vagy uniós munkaerő, illetve az adott tagállamban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár által, aki az uniós vagy nemzeti jog értelmében már munkaerőpiacára belépett, vagy olyan huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek által, akik a 2003/109/EK irányelv III. fejezetével összhangban munkavállalás céljából az adott tagállamba kívánnak költözni.
- (7) A 2003/86/EK irányelv 15. cikke (1) bekezdésétől eltérve, az önálló tartózkodási engedély megszerzéséhez szükséges ötéves tartózkodási idő kiszámításánál a különböző tagállamokban töltött tartózkodási időt össze kell számítani.
- (8) Az uniós kékkártya birtokos által különböző tagállamokban töltött tartózkodási időtartamoknak a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzése céljából történő összeszámításánál a 17. cikkben megállapított rendelkezéseket analógia alapján kell alkalmazni.
- (9) Ez a cikk nem alkalmazandó azon uniós kékkártya birtokosokra, akik az uniós jog alapján az érintett tagállamban a szabad mozgáshoz való jog jogosultjai.

- (10) Ezt a cikket csak akkor kell nemzetközi védelemben részesülő uniós kékkártya birtokosokra alkalmazni, amikor a nekik nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól eltérő tagállamban tartózkodnak.

17. cikk

A „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadása az uniós kékkártya birtokosai számára

- (1) A 2003/109/EK irányelv az e cikkben meghatározott eltérésekkel alkalmazandó.
- (2) A 2003/109/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésétől eltérve, a tagállamok harmadik országok olyan állampolgárainak adják meg a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást, akik közvetlenül a jogállásra irányuló kérelem benyújtását megelőzően jogszerűen és folyamatosan három éven át a tagállam területén tartózkodtak.

Az e bekezdés első albekezdése szerint megadott „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás visszavonható a 2003/109/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésében előírt, a tagállamok területén töltendő ötéves jogszerű és folyamatos tartózkodási időtartam lejárta előtt, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár munkanélkülivé válik és nem áll rendelkezésére elegendő forrás saját maga és adott esetben családtagjai eltartásához anélkül, hogy igénybe venné az érintett tagállam szociális segélyező rendszerét.

A „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás nem vonható vissza, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár:

- a) betegség vagy baleset miatt átmenetileg képtelen a munkavégzésre;
 - b) megfelelően nyilvántartásba vett, önhibáján kívüli munkanélküli, aki munkakeresőként bejegyeztette magát az illetékes munkaügyi hivatalnál;
 - c) a korábbi foglalkoztatásához kapcsolódó szakképzésben vesz részt – amennyiben a harmadik országbeli állampolgár nem önhibáján kívül vált munkanélkülivé.
- (3) A 2003/109/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésétől eltérve, annak érdekében, hogy a tartózkodás időtartamával kapcsolatos követelményeknek megfeleljen, az uniós kékkártya ezen irányelv a 20. cikkben előírt lehetőséget kihasználó birtokosa számára a különböző tagállamokban eltöltött időszakok összeszámítását akkor engedélyezik, ha az uniós kékkártya birtokos összesen:
- a) ötéves jogszerű és folyamatos tartózkodással rendelkezik a tagállamok területén; és
 - b) közvetlenül a huzamos uniós tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtását megelőző kétéves jogszerű és folyamatos tartózkodással rendelkezik az uniós kékkártya birtokosaként annak a tagállamnak a területén, ahol a vonatkozó kérelmet benyújtják.
- (4) A (3) bekezdés a) pontjában említett, az Európai Unió területén való jogszerű és folyamatos ötéves tartózkodás időtartamának kiszámítása céljából és a 2003/109/EK irányelv 4. cikke (3) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, a tagállamok területétől való távollétek nem szakítják meg az ötéves időtartamot, amennyiben ezek tizenkét egymást követő hónapnál rövidebbek, és az ötéves jogszerű és folyamatos

tartózkodás időtartamán belül összességükben nem haladják meg a tizennyolc hónapot.

- (5) A 2003/109/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjától eltérve, a tagállamok 24 egymást követő hónapig meghosszabbítják a tagállamok területétől való távollét engedélyezett időtartamát a 18. cikk (2) bekezdésében említett megjegyzéssel ellátott huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkezők és családtagjaik esetében, akiknek megadták a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást.
- (6) A (4) és (5) bekezdésben megállapított eltérések azokra az esetekre korlátozhatók, amelyekben az érintett harmadik országbeli állampolgár bizonyítékot tud bemutatni arra, hogy alkalmazotti vagy önálló vállalkozói minőségben folytatott gazdasági tevékenység gyakorlása, önkéntes szolgálat vagy a származási országában folytatott tanulmányok céljából tartózkodott a tagállamok területétől távol.
- (7) A 15. cikk (1) bekezdésének f) pontját, a 19. cikket és adott esetben a 16. és a 21. cikket a 18. cikk (2) bekezdésében említett megjegyzéssel ellátott huzamos tartózkodási engedély birtokosai esetében kell alkalmazni.
- (8) Amennyiben az ezen irányelv 18. cikke (2) bekezdésében említett megjegyzéssel ellátott huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező személy gyakorolja a 2003/109/irányelv III. fejezete alapján ör megillető második tagállamba költözési jogát, akkor azon irányelv 14. cikk (3) és (4) bekezdése és 15. cikk (2) bekezdésének b) pontja nem alkalmazandó. A második tagállam ezen irányelv 20. cikke (6) bekezdésével összhangban intézkedéseket alkalmazhat.

18. cikk

Huzamos tartózkodási engedély

- (1) Az uniós kékkártya azon birtokosai részére, akik teljesítik a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzésére vonatkozó, az ezen irányelv 17. cikkében megállapított feltételeket, az 1030/2002/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban tartózkodási engedélyt állítanak ki.
- (2) A tagállamok az e cikk (1) bekezdése szerinti tartózkodási engedély „megjegyzés” rovatába a „korábban az uniós kékkártya birtokosa” bejegyzést vezetik be.

V. fejezet

MOBILITÁS A TAGÁLLAMOK KÖZÖTT

19. cikk

Gazdasági tevékenység gyakorlása második tagállamban

- (1) Azokban az esetekben, amikor a schengeni vívmányokat teljes mértékben alkalmazó valamely tagállam által kibocsátott érvényes uniós kékkártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgár egy vagy több második tagállam területére 180 napos időszakon belül kilencvennapos időtartamra gazdasági tevékenység végzése céljából belép, a második tagállam nem írhatja elő ilyen tevékenység gyakorlásához

az első tagállam által kibocsátott uniós kékkártyán kívül más engedély meglétének kötelezettségét.

- (2) Azok a harmadik országbeli állampolgárok, akik a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam által kibocsátott érvényes uniós kékkártya birtokosai, az első tagállam által kibocsátott uniós kékkártya alapján jogosultak 180 napos időszakon belül kilencvennapos időtartamra gazdasági tevékenység végzése céljából egy vagy több második tagállamba belépni és ott tartózkodni. A második tagállam a gazdasági tevékenység gyakorlásának feltételeként nem írhatja elő az első tagállam által kibocsátott uniós kékkártyától eltérő más engedéllyel való rendelkezés kötelezettségét.

20. cikk

Uniós kékkártya kérelmezése második tagállamban

- (1) Az uniós kékkártya birtokosként az első tagállamban való tizenkét hónapnyi jogszerű tartózkodást követően a harmadik országbeli állampolgár jogosult magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából, az e cikkben meghatározott feltételek mellett, az uniós kékkártya és érvényes úti okmány alapján második tagállamba belépni.
- (2) Az uniós kékkártya birtokosa vagy annak munkáltatója vagy mindketten a második tagállamba történő beutazást követően a lehető legrövidebb időn, de legfeljebb egy hónapon belül uniós kékkártya iránti kérelmet nyújt be a tagállam illetékes hatóságához, valamint benyújtja a (3) bekezdésben foglalt feltételeknek a második tagállam vonatkozásában történő teljesítését igazoló valamennyi dokumentumot.

Az uniós kékkártya birtokosa közvetlenül a kérelem benyújtását követően munkát vállalhat a második tagállamban.

A kérelmet akkor is be lehet nyújtani a második tagállam illetékes hatóságaihoz, amikor az uniós kékkártya birtokosa még az első tagállam területén tartózkodik.

- (3) A (2) bekezdésben említett kérelmezés céljából az uniós kékkártya birtokosnak be kell mutatnia:
- a) az első tagállam által kibocsátott érvényes uniós kékkártyát;
 - b) a második tagállamban legalább hat hónapos időtartamú érvényes munkaszerződést vagy magas szintű képzettséget igénylő munkakörre vonatkozó, a nemzeti jog szerint kötelező érvényű állásajánlatot;
 - c) szabályozott szakmák esetében olyan dokumentumot kell bemutatnia, amellyel igazolja, hogy teljesíti a nemzeti jog szerinti munkaszerződésben vagy kötelező érvényű állásajánlatban meghatározott szabályozott szakma uniós polgárok általi gyakorlására vonatkozó, nemzeti jogban megállapított feltételeket;
 - d) a nemzeti jog szerint meghatározott, érvényes úti okmányt;
 - e) olyan dokumentumot, amely bizonyítja, hogy megfelel az 5. cikk (2) bekezdésének, vagy adott esetben (4) vagy (5) bekezdésének alkalmazása során a második tagállamban megállapított bérkülöbségnek.
- (4) A második tagállam az uniós kékkártya iránti kérelmet az alábbi körülmények bármelyikének fennállása esetén elutasítja:

- a) a (3) bekezdésben előírt dokumentumokat nem mutatják be;
 - b) a dokumentumokat csalárd módon szerezték meg vagy meghamisították vagy megváltoztatták;
 - c) a foglalkoztatás nem felel meg az 5. cikk (3) bekezdésében említett alkalmazandó törvényekben, kollektív szerződésekben vagy gyakorlatokban meghatározott feltételeknek.
- (5) A második tagállam elutasítja az uniós kékkártya iránti kérelmet, ha a harmadik országbeli állampolgár veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészséget.
- (6) A második tagállam indokolással ellátott bejelentést követően a 6. cikk (2) bekezdésével összhangban elvégzett ellenőrzés alapján elutasíthatja az uniós kékkártya iránti kérelmet, azonban csak abban az esetben, ha a második tagállam a harmadik országból érkező harmadik országbeli állampolgárok tekintetében is bevezetett ilyen ellenőrzéseket.
- (7) A második tagállam elutasíthatja az uniós kékkártya iránti kérelmet, ha a harmadik országbeli állampolgár ismétlődően visszaélészerűen él a második tagállamokba való belépés és munkavállalás e cikkben megállapított lehetőségével. A második tagállam a 7. cikk (2) bekezdése f) pontja céljából értesíti az elutasításról az első tagállamot.
- (8) A 10. cikk (1) bekezdésétől eltérve, a második tagállam határozatot fogad el az uniós kékkártya iránti kérelemről, és határozatáról legkésőbb a kérelem benyújtásának napját követő harminc napon belül, írásban értesíti a kérelmezőt és az első tagállamot, hogy:
- a) az e cikkben meghatározott feltételek teljesülése esetén adja ki az uniós kékkártyát és engedélyezze a harmadik országbeli állampolgár számára a területén magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való tartózkodást; vagy
 - b) amennyiben az e cikkben meghatározott feltételek nem teljesülnek, tagadja meg az uniós kékkártya kiadását és kötelezze a kérelmezőt és családtagjait, hogy a nemzeti jogban meghatározott eljárásoknak megfelelően hagyják el területét.
- (9) Amennyiben az első tagállam által kiállított uniós kékkártya az eljárás közben lejár, a második tagállam – amennyiben azt a nemzeti jog előírja – ideiglenes nemzeti tartózkodási engedélyt vagy ezzel egyenértékű engedélyt adhat ki, amely lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy az illetékes hatóságoknak a kérelemre vonatkozó határozatáig továbbra is jogszerűen tartózkodjon a területén.
- (10) Attól kezdődően, hogy az uniós kékkártya birtokosa – és adott esetben családtagjai – a második alkalommal él a másik tagállamba való költözés e cikkben biztosított lehetőségével, az „első tagállam” azt a tagállamot jelenti, amelyből elköltözik, a „második tagállam” pedig azt a tagállamot, amelyben az érintett személy tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújt be. A 20. cikk (1) bekezdésétől eltérve, az uniós kékkártya birtokos másodszor azt követően költözhet más tagállamba, ha az első tagállamban uniós kékkártya birtokosként hat hónapot jogszerűen tartózkodott.

21. cikk

A családtagok tartózkodása a második tagállamban

- (1) Amennyiben az uniós kékkártya birtokosa a 20. cikkel összhangban második tagállamba költözik, továbbá amennyiben a család már az első tagállamban fennállt, a családtagoknak engedélyezni kell, hogy elkísérjék és belépjenek a második tagállamba, és az első tagállamban az uniós kékkártya birtokos családtagjaiként megszerzett, érvényes tartózkodási engedély alapján ott tartózkodjanak.
- (2) Az érintett családtagok vagy az uniós kékkártya birtokosa legkésőbb a második tagállam területére történő beutazást követő egy hónapon belül a nemzeti joggal összhangban családtagnak szóló tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújt(anak) be a tagállam illetékes hatóságaihoz.

Abban az esetben, ha a családtagok első tagállam által kiállított tartózkodási engedélye az eljárás közben lejár vagy már nem jogosítja fel birtokosát a második tagállam területén való jogszerű tartózkodásra, a második tagállam – szükség esetén ideiglenes nemzeti tartózkodási engedély vagy ezzel egyenértékű engedély kiadása útján – engedélyezi a családtagnak a területén maradást a második tagállam illetékes hatóságainak a kérelemre vonatkozó határozatának meghozataláig.
- (3) A második tagállam előírhatja az érintett családtagok számára, hogy tartózkodási engedély iránti kérelmükkel együtt nyújtsák be az alábbi dokumentumokat:
 - a) tartózkodási engedély az első tagállamban, valamint érvényes úti okmány vagy annak hitelesített másolata;
 - b) igazolás arról, hogy az uniós kékkártya birtokosának családtagjaiként tartózkodtak az első tagállamban.
- (4) A 16. cikk (4) bekezdésétől eltérve, ha a családtagok azt követően csatlakoznak az uniós kékkártya birtokoshoz, hogy az második tagállamba költözött, a családegyesítési feltételek teljesülése esetén a tartózkodási engedélyeket a kérelem benyújtásának napját követő harminc napon belül adják meg.
- (5) A 16. cikkben felsorolt eltéréseken túl, a második tagállam nem írhatja elő a 2003/86/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjaiban említett igazolások szolgáltatásának kötelezettségét.
- (6) Ha a család az első tagállamban még nem állt fenn, a 16. cikket kell alkalmazni.
- (7) Ezt a cikket csak akkor kell nemzetközi védelemben részesülő uniós kékkártya birtokosokra alkalmazni, amikor a nekik nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól eltérő tagállamba költöznek.
- (8) Ez a cikk nem alkalmazandó azon uniós kékkártya birtokosokra, akik az uniós jog alapján az második tagállamban a szabad mozgáshoz való jog jogosultjai.

22. cikk

Biztosítékok és szankciók

- (1) Abban az esetben, ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam bocsátja ki és az uniós kékkártya birtokosa a 19. és 20. cikkben említett mobilitási célból lépi át a külső határt, a második tagállam jogosult

az uniós kékkártya birtokos mobilitásának igazolására előírni a következők bemutatását:

- a) az első tagállam által kibocsátott érvényes uniós kékkártya;
 - b) a 19. cikk céljából a tartózkodás gazdasági célját igazoló dokumentum(ok);
 - c) a 20. cikk céljából a második tagállamban legalább hat hónapos időtartamú érvényes munkaszerződés vagy magas szintű képzettséget igénylő munkakörre vonatkozó, kötelező érvényű állásajánlat.
- (2) Ha az uniós kékkártyát a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállam bocsátja ki és az uniós kékkártya birtokosához a 21. cikk (1) bekezdésében említett módon csatlakoznak családtagjai is, amikor második tagállamba költözés céljából átlépi a külső határt, a második tagállam jogosult az e cikk (1) bekezdésében említett igazolásokon túl előírni azt is, hogy a családtagok mutassák be tartózkodási engedélyüket, amellyel az első tagállamban az uniós kékkártya birtokos családtagjaiként rendelkeztek.
- (3) Amennyiben a második tagállam a 20. cikk (8) bekezdésének b) pontjával összhangban elutasítja az uniós kékkártya iránti kérelmet, az első tagállam a második tagállam kérésére a formalitások mellőzésével és haladéktalanul engedélyezi az uniós kékkártya birtokos, és adott esetben családtagjai számára az újbóli belépést. Ez alkalmazandó abban az esetben is, ha az első tagállam által kiállított uniós kékkártya a kérelem megvizsgálása során lejár vagy visszavonásra kerül. Az első tagállamba való visszatérést követően a 14. cikket kell alkalmazni.
- (4) Az uniós kékkártya birtokos és családtagjai (4) bekezdés szerinti visszatérésének költségeiért az uniós kékkártya birtokos és második tagállambeli munkáltatója felelőssé tehető.
- (5) A tagállamok a munkáltatót és az uniós kékkártya birtokosát felelősségre vonhatják az e fejezetben meghatározott mobilitási feltételek be nem tartása esetén, illetve ha az e fejezetben foglalt mobilitási rendelkezésekkel több alkalommal visszaélészerűen éltek.
- Amikor a munkáltató felelőssé tehető, az érintett tagállam szankciókról rendelkezik. E szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (6) Ha egy tagállam visszavonja vagy nem újítja meg a 8. cikk (4) bekezdésében említett megjegyzéssel ellátott uniós kékkártyát és a harmadik országbeli állampolgár kiutasításáról határoz, felkéri a megjegyzésben említett tagállamot annak megerősítésére, hogy az érintett személy továbbra is nemzetközi védelemben részesül-e abban a tagállamban. A megjegyzésben említett tagállam a megkeresés kézhezvételét követő egy hónapon belül válaszol a megkeresésre.

Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a megjegyzésben említett tagállamban továbbra is nemzetközi védelmet élvez, ebbe a tagállamba kell őt kiutasítani, ennek a tagállamnak pedig a hatályos uniós vagy nemzeti jog, valamint a család egysége elvének sérelme nélkül, és a formalitások mellőzésével azonnal engedélyeznie kell a nemzetközi védelmet élvező személy és családtagjainak visszatérését.

A második albekezdéstől eltérve, az a tagállam, amely a kiutasításról határozott, nemzetközi kötelezettségeivel összhangban jogosult marad arra is, hogy a harmadik országbeli állampolgárt a nemzetközi védelmet nyújtó tagállamtól eltérő országba

küldje vissza, amennyiben az adott személy megfelel a 2011/95/EU irányelv 21. cikke (2) bekezdésében részletezett feltételeknek.

- (7) Azokban az esetekben, amikor az uniós kékkártya birtokos és családtagjai átlépik egy a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállam külső határát, az említett tagállam lekérdezi a Schengeni Információs Rendszer adatait. Az adott tagállam megtagadja a belépést olyan személyeknek, akik tekintetében a Schengeni Információs Rendszerben a belépés és a tartózkodás megtagadására vonatkozó riasztást adtak ki.

VI. fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. cikk

Információkhoz való hozzáférés és nyomon követés

- (1) A tagállamok könnyen hozzáférhető formában a kérelmezők rendelkezésére bocsátják a kérelem előterjesztéséhez szükséges igazoló dokumentumokkal, valamint a beutazás és a tartózkodás feltételeivel kapcsolatos információkat, beleértve az ezen irányelv hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok és családtagjaik jogait, kötelezettségeit és a rájuk vonatkozó eljárási garanciákat is. Ilyen információ körébe tartozik az érintett tagállamban az 5. cikk (2), (4) és (5) bekezdésével összhangban meghatározott bérkүszőbőkről, valamint az alkalmazandó díjakról szóló információ is.

Ezek az információk magukban foglalják az alábbiakkal kapcsolatos információkat is:

- a) az érintett tagállam területén más tagállamból a 19. cikkben említettek szerint érkező uniós kékkártya birtokos számára engedélyezett gazdasági tevékenységek
- b) a második tagállamban az uniós kékkártya, valamint a családtagok részére tartózkodási engedély megszerzésére alkalmazandó, a 20. cikkben és a 21. cikkben említett eljárások.

Abban az esetben, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy élnek a 6. cikk (2) bekezdése szerinti lehetőséggel, egy adott foglalkozás vagy ágazat tekintetében egy adott régióban fennálló munkaerőpiaci helyzet vizsgálatának bevezetését is ugyanilyen módon kell közölni.

- (2) A tagállamok az 5. cikk (2), (4) és (5) bekezdésével összhangban évente és minden módosítás alkalmával közlik a Bizottsággal azt a tényezőt, amelynek az éves bérkүszőbők meghatározásánál történő alkalmazásáról határoztak, valamint az annak eredményeképpen kapott nominális összegeket.

A tagállamok évente eljuttatják a Bizottsághoz azon szakmák jegyzékét, amelyek esetében az 5. cikk (4) bekezdésével összhangban eltérést kell alkalmazni.

Abban az esetben, ha a tagállamok a 6. cikk (4) bekezdésével összhangban az etikus munkaerő-toborzás megfontolásai alapján utasítanak el uniós kékkártya iránti kérelmeket, továbbítják a Bizottság és a többi tagállam részére az érintett országokat és ágazatokat feltüntető, kellően indokolt döntésüket.

A 19. cikk végrehajtásaképpen, a tagállamok évente eljuttatták a Bizottsághoz a 2. cikk (1) bekezdése értelmében vett engedélyezett gazdasági tevékenységek jegyzékét.

- (3) A tagállamok nyomon követik és évente közlik a Bizottsággal ezen irányelv nemzeti munkaerőpiacukra gyakorolt hatását.

24. cikk

Statisztikák

- (1) A 862/2007/EK rendeletnek⁵² megfelelően a tagállamok évente – és első alkalommal legkésőbb ...⁵³-ig – továbbítják a Bizottságnak az arra vonatkozó statisztikákat, hogy az uniós kékkártyát az előző naptári évben hány harmadik országbeli állampolgár esetében adták meg, és hány kérelmező esetében utasították el, megjelölve azon kérelmek számát is, amelyeket a 6. cikk (2) bekezdésének alkalmazásával utasítottak el, továbbá azt, hogy az uniós kékkártyát hány harmadik országbeli állampolgár esetében újítták meg vagy vonták vissza. Ezen statisztikákat az állampolgárság, foglalkozás, az engedélyek érvényességi időszaka, a kérelmezők neve és életkora, valamint a gazdasági ágazat szerinti bontásban kell szolgáltatni. Azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó statisztikákat, akik megkapták az uniós kékkártyát, tovább kell bontani nemzeti védelemben részesülőkre, a szabad mozgáshoz való jog jogosultjaira, valamint azon uniós kékkártya birtokosokra, akik a 17. cikkel összhangban megszerezték a „huzamos uniós tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást.

Hasonló módon továbbítani kell a fogadott családtagokra vonatkozó statisztikát a foglalkozásra és a gazdasági ágazatra vonatkozó adatok kivételével.

Azon uniós kékkártya birtokosok és családtagjaik esetében, akik a 20. és 21. cikkel összhangban második tagállamban tartózkodási engedélyt kaptak, a nyújtott információknak ki kell térnie a korábbi tartózkodási hely szerinti tagállamra is.

- (2) Az 5. cikk (2), (4) és (5) bekezdéseinek végrehajtása céljából hivatkozni kell az Eurostatnak az 549/2013/EU rendelettel⁵⁴ összhangban megküldött adatokra.

25. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság háromévente – és első alkalommal legkésőbb [az ezen irányelv hatálybalépését követő öt év]-ig – jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv tagállamokban való alkalmazásáról, különösen az 5., 12., 19. és 20. cikk hatásának értékeléséről, valamint ezen irányelvnek a nemzeti munkaerőpiacok helyzetére gyakorolt hatásáról. A Bizottság javaslatot tesz a szükséges módosításokra.

A Bizottság felméri különösen az 5. cikkben meghatározott bérküszöb és az ugyanezen cikkben előírt eltérések helytállóságát, figyelembe véve többek között a különböző gazdasági, ágazati és földrajzi helyzetek tagállamokon belüli eltérését, valamint a tagállamok munkaerőpiacára gyakorolt hatását.

⁵² Az irányelv hatálybalépésétől számított négy év.

⁵³ Az Európai Parlament és a Tanács 2007. július 11-i 862/2007/EK rendelete a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 199., 2007.7.31., 23. o.)

⁵⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. május 21-i 549/2013/EU rendelete az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

26. cikk

Kapcsolattartók közötti együttműködés

- (1) A tagállamok kapcsolattartókat jelölnek ki, akik/amelyek felelősek a 17., 19., 20. és 23. cikkben említett információk fogadásáért és továbbításáért, és hatékonyan együttműködnek egymással.
- (2) A tagállamok kapcsolattartóinak az 5. cikk (1) bekezdése c) pontjának és az 5. cikk (6) bekezdésének végrehajtásához szükséges érvényesítési szabályozás tekintetében hatékony együttműködést kell folytatniuk különösen az oktatási, képzési, foglalkoztatási és ifjúsággal foglalkozó ágazatok, valamint más releváns szakpolitikák érdekeltjeivel.
- (3) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő együttműködésről az (1) bekezdésben említett információ- és dokumentációcsere területén. E tekintetben a tagállamoknak előnyben kell részesíteniük az elektronikus információcserét.

27. cikk

A 2009/50/EK irányelv hatályon kívül helyezése

A 2009/50/EK irányelv [két év+az ezen irányelv hatálybalépését követő 1 nap]-i hatállyal hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni, a(z) []. mellékletben foglalt megfelelési táblázatoknak megfelelően.

28. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy *[ennek az irányelvnek legkésőbb a hatálybalépése napját követő két éven belül]* megfeleljenek. Erről a Bizottságot haladéktalanul tájékoztatják.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve, a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a magas szintű szakmai képzettségek magas szintű szakmai képesítésként való elismeréséről szóló 2. cikk g) és i) pontjainak *[az általános nemzeti jogba való átültetés határidejét követő két éven belül]* megfeleljenek.

29. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

30. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*